

40 éve Magyarországon

小林研一郎

Kobayashi Ken-Ichiro

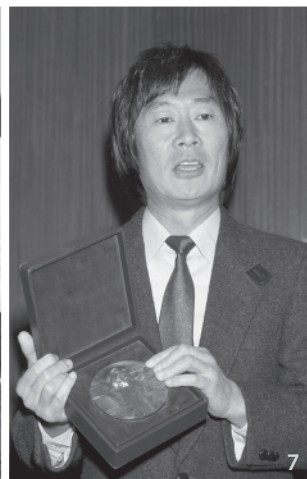
Jubileumi koncertek programjai
2014. március 14-től április 3-ig

Rendezők
Nemzeti Filharmonikus Zenekar és Énekkar
Művészetek Palotája
Pannon Filharmonikusok
Zeneakadémia
Győri Filharmonikus Zenekar
MÁV Szimfonikus Zenekar

Közreműködik
MR Szimfonikusok és MR Énekkar

Egy pályafutás néhány pillanata

a '70-es, '80-as és '90-es évek

Képek föntről lefelé, majd balról jobbra:

1. 1975. június 4. A Pillangókisasszony c. operát vezényli a Margitszigeti Szabadtéri Színpadon (MTI/Keleti Éva)
2. Próbapillanat az Állami Hangversenyzenekarral (ÁHZ) (MTI/Cser István)
3. Próba az ÁHZ-val – 1988 (MTI/Cser István)
- 4-5. Próbák az ÁHZ-val – 1994 (MTI/Bruzák Noémi)
6. 1974. május 12. Az MTV karmesterversenyének három győztese (MTI/Molnár Edit)
7. A Liszt Ferenc Emlékérem átvételekor – 1986 (MTI/Cser István)
8. 1975. március 20. Az MRT Szimfonikus Zenekarral (MTI/Naszályi Kornélia)
9. A Magyar Köztársasági Érdemrend középkeresztje a csillaggal átvételekor (MTI/Czecz Attila)

KOBAJASI Kenicsiro

A magyarországi Nemzeti Filharmonikusok (korábban Magyar Állami Hangversenyzenekar) örökös tiszteletbeli elnök-karnagya

A Japán Filharmonikusok tiszteletbeli karmestere

A Nagojai Filharmonikusok tiszteletbeli karmestere

A Jomiuri Nippon Szimfonikus Zenekar különleges vendégkarmestere

A Kjúsúi Szimfonikus Zenekar fő-vendégkarmestere

A Tokió Bunka Kaikan (híres tokiói koncertterem) zeneigazgatója

Kobajasi Kenicsiro egyike Japán legismertebb karmestereinek. Napjainkban rendszeresen vezényli a hollandiai Arnhem városának Het Gelders Orkest nevű szimfonikus zenekarát, valamint a Cseh Filharmonikusokat. Kobajasi számos nagy nemzetközi zenekarral fellépett már, többek között vezényelte a Szlovák Filharmonikusokat, a magyar Nemzeti Filharmonikusokat, az amszterdami Concertgebouw Zenekarát, a Holland Filharmonikusokat, a Moszkvai Filharmonikus Zenekart, a japán NHK Szimfonikus Zenekart. Európai turnéik során vezényelte a japán Jomiuri Nippon Szimfonikusokat, és a Tokió Metropolitan Szimfonikus Zenekart is.

Kobajasi számos lemezfelvételt készített a Canyon Classics és az Octavia Records nevű kiadóknál. Jelenleg a Cseh Filharmonikusokkal Beethoven teljes szimfónia-sorozatának kiadásán dolgozik, de korábban megjelent már CD-n a III., II. és V., valamint az I. és VII. szimfónia a vezényletével.

Megbízást kapott egy zenemű megkomponálására, amely a Hollandia és Japán közötti diplomáciai kapcsolatok létrejöttének 2000-ben ünnepelt 400. évfordulójáról volt hivatott megemlékezni. Az elkészült művet, a Passacagliát, 1999 őszén Amszterdamban mutatta be először a Holland Filharmonikus Zenekar. A telt-

házas koncerten a közönség lelkes éljenzéssel fogadta a kompozíciót. 2002 májusában ő vezényelte a Prágai Tavaszi Fesztivál rendkívül sikeres nyitókoncertjén Smetana: Hazám című teljes szimfonikus ciklusát.

Kobajasi Kenicsiro zeneszerzést és vezénylést tanult a tokiói Nemzeti Képző- és Zeneművészeti Egyetemen. 1974-ben Budapesten, a Magyar Televízió által rendezett első Nemzetközi Karmesterversenyen mind az első, mind a különdíjat elnyerte. 1987-ben a Magyar Állami Hangversenyzenekar (1997-től Nemzeti Filharmonikus Zenekar) vezető karmesterévé, később fő-zeneigazgatójává nevezték ki, és tíz éven át irányította az együttes munkáját. Magyarországi tevékenységét 1986-ban Liszt Emlékéremmel, 1994-ben pedig a Magyar Kultúráért Díjjal ismerték el. 1994-ben a magyar kormány a Magyar Köztársasági Érdemrend középkeresztje a csillaggal kitüntetését adományozta neki.

Kobajasi Kenicsiro a Tokiói Nemzeti Művészeti Egyetem, a Tokiói Zeneművészeti Főiskola és a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem tiszteletbeli tanára. 2010 óta a Magyar Kultúra Követe.

Ken-Ichiro KOBAYASHI

Conductor Laureate, Hungarian National Philharmonic Orchestra
(earlier Hungarian State Orchestra)

Conductor Laureate, Japan Philharmonic Orchestra

Conductor Laureate, Nagoya Philharmonic Orchestra

Special Guest Conductor, Yomiuri Nippon Symphony Orchestra

Principal Guest Conductor, Kyushu Symphony Orchestra

Ken-Ichiro Kobayashi is one of Japan's most well known conductors. Currently, he regularly conducts concerts by the Arnhem Philharmonic and Czech Philharmonic Orchestras. Among the many other orchestras he has appeared with are the Slovak Philharmonic, Budapest Philharmonic, Amsterdam Philharmonic, Netherland Philharmonic, Moscow Philharmonic, and NHK Symphony Orchestras. He has also conducted the Yomiuri Nippon Symphony and Tokyo Metropolitan Symphony Orchestras on their European tours.

Kobayashi has released numerous recordings from Canyon Classics and Octa-

via Records. He is currently recording the complete Beethoven symphonies with the Czech Philharmonic Orchestra, and has previously released a CD of the 3rd, 2nd and 5th Symphonies as well as the 1st and 7th Symphonies.

Kobayashi received a commission to compose a work in commemoration of the 400th anniversary of the establishment of diplomatic relations between Holland and Japan in 2000. It was first performed in Amsterdam with the Netherlands Philharmonic in the fall of 1999, to a sold-out hall, and received a standing ovation. In May 2002, he conducted the very successful opening concert of the Prague

Spring Festival, the complete "Ma Vlast" (My Homeland) by Smetana.

Ken-Ichiro Kobayashi studied composition and conducting at the Tokyo National University of Fine Arts and Music. In 1974, he received both the first prize and the special award at the first International Conductors' Competition of Hungarian Television in Budapest. He was appointed to the principal conductor of Hungarian State Orchestra (since 1997: National Philharmonic Orchestra) in 1987, and then to the music director until 1997. He received the Liszt Memorial Decoration in 1986, and in 1994 he received the Hungarian Order of Culture and the "Middle Cross with the Star" decoration from the Hungarian government.

He is also the honorary professor at the Tokyo National University of Fine Arts, Tokyo College of Music, and Liszt Ferenc Academy of Music. He is the Cultural Ambassador of Hungary.

2014. március 14., 19.30

Zeneakadémia, Nagyterem

Gustav Mahler: II. (c-moll) „Feltámadás” szimfónia

Nemzeti Filharmonikus Zenekar és Énekkar

Közreműködik:

Szabóki Tünde – szoprán

Gál Erika – alt

**Gustav Mahler: II. (c-moll)
„Feltámadás” szimfónia**

(I. Allegro maestoso. Mit durchaus ernstem und feierlichem Ausdruck; II. Andante moderato. Sehr gemächlich; III. In ruhig fließender Bewegung; IV. „Urlicht” [aus „Des Knaben Wunderhorn”]. Sehr feierlich, aber schlicht; V. Im Tempo des Scherzo's. Wild herausfahrend.)

Mahler szimfonikus nagyzenekart, szoprán és alt szólistát, valamint kórust foglalkoztató II. szimfóniája az emberi lét végső kérdéseit kutatja: a halál-témájú nyitótételtől a feltámadást hirdető finaléig

ível. (Ezért ragasztották később a műhöz a „Feltámadás” melléknevet.) „Miért éltél? Miért szenvedtél? Lehet, hogy ez az egész csak egy nagy, rettenetes tréfa? [...] Akinek az életében ez a kiáltó hang egyszer megszólalt – annak választ kell adnia; és ezt a választ az utolsó tételben adom meg” – írta a zeneszerző egyik levelében. Az öttételes szimfónia nyitótétele után 3/8-os Andante, furcsán lelassított, nosztalgikus hatású ländler következik. A III. tételbe, a szintén 3/8-os Scherzóra Mahler *Páduai Szent Antal a halaknak prédikál* című dalának zenei anyagát dolgozta bele (a dal *A fiú csodakürtje / Des Knaben Wunderhorn*) című népköl-

tészeti antológiából vett szöveget zenésít meg; csak az első és utolsó versszakot idézzük nyersfordításban): „Antal a prédikációkor üresen találja a templomot! Elmegy a folyókhoz és a halaknak prédikál! – A prédikációnak vége, mindenki megfordul! A harcsák maradnak tolvajok, az angolnák csapodárok; A prédikáció tetszett, maradnak, mint mások! A rákok hátrafelé mennek, a csukák maradnak kövérek. A pontyok sokat zabálnak, a prédikációt elfelejtik!” A tétel mintha groteszk ellenpárja lenne az előzőnek: a keserűen humoros szövegnek megfelelően a zenei megvalósítás is ironikus. A folyamatos mozgás mintha a halak ficánkolását, de egyúttal a prédikáció hatástalanságát, a történet egy helyben topogó, kilátástalan jellegét is érzékeltetné. Mintegy háromnegyed órányi szimfonikus zene után szólal meg először az éneklhang: Mahler IV. tételként *Urlicht (Ősvilágosság)* című, szintén Wunderhorn-szövegre komponált dalát illesztette be a szimfóniába: „Ínség az ember sorsa. Az embersors gyötirelem – Bár lennék már a mennybe' fenn! Széles úton jöttem egész idáig, Itt elállta az angyal utamat. Hiába jött; Nem hagyom én magamat! Teremtőm az Isten, hozzá vágyom újra! A Jóisten dicsfénye világol szívemben, Örök üdvösségre vezet véle engem.” (Tandori Dezső fordítása). A finale kezdete a Scherzo kulminációs pontját, a „körben forgás” során felgyülemlett feszültség kirobbanását idézi fel. Majd megszólal az utolsó ítélet harsonáit jelképező kürtszignál, és felhangzik a gyászmise gregorián szekvencia-dallamát, a „Dies irae”-t idé-

ző téma, amely a nyitótételben még alig észrevehető módon jelent meg, a finaléban viszont központi szerepet kap. A tétel megdicsőült, mennyei boldogságot sugárzó zárószakasza kórusal, szólistákkal, orgonaszóval és harangozással közli az örömhírt: „Feltámadsz, feltámadsz, tudom, Rövid pihenő után, porom!”

Gustav Mahler: Symphony No. 2 in C minor, ‘Resurrection’

(1. Allegro maestoso. Mit durchaus ernstem und feierlichem Ausdruck [With complete gravity and solemnity of expression]. 2. Andante moderato. Sehr gemächlich. Nie eilen [Very leisurely. Never rush]. 3. Scherzo. In ruhig fließender Bewegung [With quietly flowing movement]. 4. Urlicht. Sehr feierlich, aber schlicht [Primeval Light. Very solemn, but simple]. 5. Im Tempo des Scherzo [In the tempo of the scherzo].)

Written for a large orchestra, soprano and contralto soloists and choir, Mahler’s Symphony No. 2 in five movements explores the ultimate questions of human life, ranging from the death-themed opening movement to the finale proclaiming resurrection (which was why it was later named ‘Resurrection Symphony’). ‘Why did you live? Why did you suffer? Is it all nothing but a huge, frightful joke? [...] If ever somebody has heard this call in his life – he will have to give an answer, and I give that answer in the last movement,’ the composer wrote in a

letter. The opening movement is followed by a curiously decelerated Andante in 3/8, a ländler with a special nostalgic effect. Mahler incorporated in the ensuing 3/8 Scherzo the music of ‘Des Antonius von Padua Fischpredigt’ (St. Anthony of Padua’s Sermon to the Fish) which is a setting of a text from *Des Knaben Wunderhorn* (The Boy’s Magic Horn), an anthology of folk poetry. The first and last verses are as follows: ‘St. Anthony arrives for his Sermon / and finds the church empty. / He goes to the rivers / to preach to the fishes;’ ‘The sermon having ended, / each turns himself around; / the pikes remain thieves, / the eels, great lovers. / The sermon has pleased them, / but they remain the same

as before. / The crabs still walk backwards, / the stockfish stay rotund, / the carps still stuff themselves, / the sermon is forgotten!’ (translated by Emily Ezust). The movement is as if it were a grotesque counterpoint to the previous one; in keeping with the humorous text, the music, too, is ironic. The continuous movement corresponds to the frisking of the fish as well as the ineffectiveness of the sermon, its bleakness and the way it runs round in circles. The human voice is first heard after almost three quarters of an hour of symphonic music. The fourth movement features his setting of *Urlicht* (Primal Light), another song from the *Wunderhorn* anthology. ‘Man lies in deepest need, / Man lies in deepest pain.

/ Yes, I would rather be in heaven! / I came upon a broad pathway: / An angel came and wanted to send me away. / Ah no! I would not be sent away! / I am from God and will return to God. / Dear God will give me a light, / Will light me to eternal blessed life!' The start of the finale evokes the point of culmination of the scherzo, the explosion of all the tension that the theme reminiscent of the melody of the 'Dies irae' sequence in the requiem mass is heard (having appeared barely audibly in the opening movement, assuming a central role in the finale). The glorious closing section of the movement, redolent of divine bliss, begins with the choir, soloists, the organ and bells, bringing glad tidings, 'Rise again, yea, thou wilt rise again, / My dust, after a short rest!'

Nemzeti Filharmonikus Zenekar

A Nemzeti Filharmonikus Zenekar története 1923-ban kezdődött. Alapítója és 15 éven át vezető karmestere Bor Dezső volt. 1952-től, egészen haláláig Ferencsik János vezette az akkor Magyar Állami Hangversenyzenekarnak nevezett együttest. Az 1960-as évektől a híres vendédirigensek látogatásai ismét megsaporodtak, újra eljött Ernest Ansermet, Doráti Antal, Zubin Mehta, Lorin Maazel, Sir John Barbirolli, Leopold Stokowski, Claudio Abbado és Christoph von Dohnányi. A hangversenyeken közreműködő szólisták sora hasonlóképp figyelemre méltó: Szvjatoszlav Richter, Yehudi Menuhin,

Anja Silja, Starker János, Ruggiero Ricci – csak néhány név a számos világhírű muzsikos közül, akik felléptek az együttesrel. Ferencsik korában az együttes az USA-ba és Japánba is eljutott. Ferencsik János halálával egy jelentős korszak zárult le a zenekar életében.

1987-ben sikerült megtalálni Ferencsik méltó utódát, a Magyarországon rendkívüli népszerűségnek örvendő japán dirigens, Kobajasi Kenicsirót. Népszerűségét a Magyar Televízió első nemzetközi karmesterversenyén (1974) szerzett első díj alapozta meg. Kobajasi Kenicsiro először zeneigazgatója, 1992-től pedig az együttes főzeneigazgatója

volt. Tíz évig állt az együttes élén. 1997-ben a zenészek örökös karnagynak választották.

1997 őszétől a főzeneigazgatói teendőket Kocsis Zoltán látja el, új nevét is ekkor kapja az együttes. Számos sikeres európai, valamint amerikai és távol-keleti hangversenykörút, magyarországi bemutató fűződik nevékhöz. 1997 óta 40 országban mintegy 200 koncertet adtak. Hangversenyeiken számos világhírű, magyar és külföldi vendégművész (évente mintegy 10-15 külföldi vendég) lép fel. Magyarországon a Kocsis vezette Nemzeti Filharmonikusok mutatta be többek között Schönberg Gurre-Lieder című

művét, Mózes és Áron című operáját, a Kocsis Zoltán által megkomponált III. felvonással. 2007 júniusában Debussy Pelléas és Mélisande című operáját, 2011-ben Richard Strauss Daphne, 2013-ban pedig Capriccio és A hallgatag asszony című operáját. A Bartók Új Sorozatban megjelent felvételek minden eddigénél több nemzetközi és hazai elismerésben, díjban részesültek.

Hungarian National Philharmonic Orchestra

The history of the Hungarian National Philharmonic Orchestra began in 1923. For 15 years the founder and leading conductor of the orchestra was Dezső Bor. From 1952 up until his death, János Ferencsik led what was at the time called the Hungarian State Orchestra. In the 1960's, a new wave of guest conductors such as Ernest Ansermet, Antal Doráti, Zubin Mehta, Lorin Maazel, Sir John Barbirolli, Leopold Stokowski, Claudio Abbado and Christoph von Dohnányi took up invitations. Great soloists were invited too: Sviatoslav Richter, Yehudi Menuhin, Anja Silja, János Starker and Ruggiero Ricci, just to mention a few. The ensemble led by Ferencsik got as far as the USA and Japan on tours as well. With János Ferencsik's death a remarkable period in the orchestra's history closed.

In 1987 an ideal replacement for Ferencsik was found in the person of the Japanese conductor Ken-Ichiro Kobayashi

who enjoyed immense popularity in Hungary. His popularity was founded when he won the First International Conducting Competition organised by Hungarian Television in 1974. At the beginning he had acted as the Music Director, later, from 1992 he became the General Music Director of the ensemble. He led the orchestra for ten years. In 1997 he was granted with the title of honorary lifetime conductor by the musicians of the orchestra.

Since the autumn of 1997 Zoltán Kocsis has been acting as General Music Director and it was then that their new name: Hungarian National Philharmonic Orchestra was introduced. The orchestra's name is associated with numerous successful European and Far East concert tours, as well as many Hungarian pre-

mieres. Since 1997 they have held approximately 200 concerts in 40 countries. Numerous world-famous Hungarian and foreign artists (annually approximately 10-15 foreign guests) appear at their concerts. In Hungary, the Kocsis-led National Philharmonic Orchestra performed, among other pieces, Schoenberg's *Gurre Lieder*; as well as his opera, *Moses and Aaron* amended with the missing third Act composed by Zoltán Kocsis himself. In 2007 they performed Debussy's opera *Pelléas and Mélisande*, in 2011 Richard Strauss's opera *Daphne* and in 2013 his operas *Capriccio* and *The Silent Woman*. The albums of the Bartók New Series – recorded under the artistic leadership of Zoltán Kocsis – have won Hungarian and international awards and appreciations more than any other records.

Program:

- 1 - Miserere du Trovatore S.433
- 2 - Réminiscences de Boccanegra S.438
- 3 - Ave Maria S.182
- 4 - Hungarian Rhapsody No.12 in C sharp minor S.244/12
- 5 - Sonata in B minor S.178

An evening with Liszt
Megjelenési ideje: 2009. február 26.
Kiadó: Warner Classics

Farkas Gábor 1981-ben született Ózdon. Tehetségét itthon és külföldön is egyaránt elismerik és ezt többek között olyan díjak bizonyítják, mint a weimari Liszt Ferenc Zongoraverseny első díja, a Magyar Rádió Országos Zongoraversenyének első helyezése, a Junior Prima díj, vagy a Magyar Államtól kapott Liszt-díj. Ha Farkas Gáborról nem tudnánk mást, csak azoknak a karmestereknek a nevét, akikkel együtt dolgozott, már az is önmagáért beszélne.

Fischer Ádám, Kocsis Zoltán, Vásáry Tamás.

An Evening With Liszt – Gábor Farkas (Gramophone, 2009 London)

“Liszt’s technical challenges are met and surpassed in an impressive debut.

It is a pleasant task to welcome a new name on the block with a debut recording as impressive as any I have heard in the past few years. ... A name to watch”

Jeremy Nicholas

Program:

- 1 - Les Préludes
- 2 - Hungarian Fantasy
- 3 - Ce qu'on entend sur la montagne

Les Preludes, Hungarian Fantasy, etc.
Megjelenési ideje: 2011. szeptember 1.
Kiadó: Warner Classics

2014. március 19., 19.30

Művészetek Palotája, Bartók Béla Nemzeti Hangversenyterem

Kodály: Galántai táncok

Csajkovszkij: Változatok egy rokokó témára, op. 33

Orff: Carmina Burana

MR Szimfonikusok

Közreműködik:

MR Énekkar (megbízott karigazgató: Oláh Gábor)

MR Gyermekkórusa (vezető karnagy: Dr. Matos László,
társ-karnagy: Kabdebó Sándor)

Perényi Miklós – gordonka

Rácz Rita – szoprán

Horváth István – tenor

Orendt Gyula – bariton

Kodály Zoltán: Galántai táncok

A népzene gyűjtése, lejegyzése, az anyag katalogizálása, elemzése, publikálása, oktatása, pedagógiai célú munkákban való felhasználása Kodály Zoltán (1882–1967) munkásságának gerince, amellyel elévülhetetlen érdemeket szerzett. A népzenei anyaggal való kapcsolata zeneszerzői termésében is megmutatkozik, számos népdalfeldolgozásán kívül a népzenei dallamok szimfonikus zenekari kompozícióiban is helyet kapnak. A Galántai táncok azonban több, mint népi táncdallamok egymás utáni sora: a szerző személyes élményeiből táplálkozik, ifjú-

ságának színhelyéről származó dallamkincset feldolgozó mű. Kutatásai során Kodály, akinek gyermekként volt alkalma hallani Mihók zenekarát, bizonyítékokat nyert arra nézve, hogy a galántai cigányzenészek hírneve messze túlnőtt a városka határain. Negyven-egynéhány évvel később érett zeneszerzőként idézi vissza a dallamokat, amelyek nagy része XIX. századi meghatározó hagyományba illeszkedő toborzó zene, verbunkos.

A mű először 1933. október 23-án hangzott el a Budapesti Filharmóniai Társaság megalapításának 80. évfordulóján.

Pjotr Iljics Csajkovszkij: Változatok egy rokokó témára

A gordonkaverseny műfaját Csajkovszkij (1840–1893) életművében a *Változatok egy rokokó témára gordonkára és zenekarra, op. 33* képviseli, amelynek a zeneszerző a variációsorozat formáját adta. A művet 1876-ban írta Wilhelm Fitzenhagen, német gordonkaművész számára, aki ez idő tájt a moszkvai konzervatórium tanára és a cári zeneegylet hangversenymestere volt, és Csajkovszkijhoz szívélyes baráti kapcsolat fűzte.

Hét variációt foglal magába a sorozat, valamennyit rövid közjáték köti össze. Ezzel a zeneszerző a formának rondójelleget kölcsönzött. A változatok során fokozatosan bontakozik ki a szólóhangszer bravúrja. A téma rövid bevezetés után mutatkozik be, majd az első variációban a gordonka triolás figurációi mögé rejtőzik; a második variáció feldolgozása

szabadabb, hangszerelése áttörtebb. A harmadikban nyugodt, elmélkedő hang váltja fel a csillogó mozgalmasságot; a negyedik a téma „rokokó” jellegét emeli ki, folyamatát azonban a gordonka virtuóz menetei minduntalan megszakítják. Az ötödik változatban a dallamot a kíséretre bízta a zeneszerző, a szólóhangszer kötetlen csapongása virtuóz kadenciákat alakít ki eközben. A hatodik változat elégikus Andante, a befejező szakaszban pedig a szólóhangszer és az együttes szellemes párbeszédének lehetünk tanúi.

Carl Orff: Carmina Burana

1803-ban a bajor Alpok lábánál, a Münchenből alig harminc kilométernyire fekvő Benediktbeuern kolostorban egy középkori versgyűjteményt találtak, amely XI–XIII. századi vágánsok, illetve goliardok, vagyis vándorköltők, egyetemi diákok és papok tollából származó latin, német, ófrancia és provanszál nyelveken íródott verseket tartalmazott. A Carmina Burana nevet viselő gyűjtemény költeményeinek témája az egyház bírálata, a világi örömök, evés-ivás és a szerelem dicsérete. Akadnak közöttük bordalok, vagy éppen moralizáló versek, de a legtöbbször a szerelemről szól.

Carl Orff (1895–1982) az 1930-as években olvasta a Carmina Buranát, és azonnal színpadi lehetőséget látott benne. Mivel a középkori irodalom különösen érdekelte, a versek megzenésítése nagyon vonzó feladatot jelentett számára. A műfaji megjelölést Orff latinul adta

meg, ami magyarul annyit tesz: világi dalok szólóénekesekre és kórusokra hangszerkísérettel és mágikus képekkel. Ez utóbbi kitétel arra utal, hogy bár napjainkban leggyakrabban koncertszerű előadásban hallható, szerzője a művet szcenikus kantátának szánta, a zenét kiegészítette színpadi játék, tánc is. A huszonnyolc részletből álló szólóénekek, kórus, és hangszeres tételeket négy nagy egységbe osztotta, amelyeket a darab elején és végén Fortunához, a szerencse istennőjéhez intézett fohász foglal keretbe. A középkori gregorián ének historizáló jelleggel való alkalmazása több helyen előfordul, de általában paródiaként, a Carmina Burana hangzásvilága táncdallamok, népi motívumkincs, és szándékosan primitíven egyszerű zenei elemek és ritmusok ismételtetéséből áll.

Zoltán Kodály: Dances of Galánta

The collection, taking down, cataloguing, analysing, releasing, teaching, using in pedagogical pieces of music was the core of Zoltán Kodály's activity, with which he achieved an everlasting recognition and added an essential part to Hungarian musicology. His close relationship with Hungarian folk music can easily be traced in his oeuvre, not only in his folk song adaptations but also in his symphonic compositions. He was deeply attached to the village of Galánta in the northern part of Hungary at the time, as he had spent seven years of his child-

hood there. Thus Galánta Dances is far more than purely a series of folksongs. It reaches back to childhood memories, times when he could listen to Mihók and his orchestra in person. Therefore he chose to base his work on some early 19th century Gypsy melodies. During his researches in the region he found many proofs of the Galánta Gypsy musicians' influence reaching far beyond the little town itself. Forty-some years later he recites the tunes, a great part of which is recruiting songs and verbunkos, characterizing so well the 19th century traditions.

Kodály's piece had its debut performance at the 80th anniversary of the Budapest Philharmonic Society on October 23, 1933.

Pyotr Ilyich Tchaikovsky: Variations on a Rococo Theme

The *Variations on a Rococo Theme*, Op. 33, for cello and orchestra was the closest Tchaikovsky ever came to writing a full concerto for cello and orchestra. The style was inspired by Mozart, Tchaikovsky's role model, and makes it clear that Tchaikovsky admired the Classical style very much. However, the *Thema* is not Rococo in origin, but actually an original theme in the Rococo style. Tchaikovsky wrote this piece for and with the help of Wilhelm Fitzenhagen, a German cellist and fellow-professor at the Moscow Conservatory. Fitzenhagen gave the premiere in Moscow on November 30, 1877, with

Nikolai Rubinstein conducting. This was perhaps the only hearing of the *Variations* as Tchaikovsky wrote the piece until 1941, when it was played in Moscow without Fitzenhagen's by-then-standard emendations. The piece is scored for a reduced orchestra consisting of pairs of each of the four basic woodwind instruments, two horns and the usual strings, like the typical late 18th-century orchestra without trumpets or drums.

Carl Orff: Carmina Burana

Carmina Burana is a scenic cantata composed by Orff in 1935 and 1936. It is based on 24 of the secular poems found in the medieval collection Carmina Burana – found in a Benedictine monastery near Munich, at the foot of the Alps – organized into a libretto, mostly in Latin verse, with a small amount of Middle High German and Old Provençal. The selection covers a wide range of topics, as familiar in the 13th century as they are today: the fickleness of fortune and wealth, the ephemeral nature of life, the joy of the return of Spring, and the pleasures and perils of drinking, gluttony, gambling and lust.

Orff's Carmina Burana contains little or no development in the classical sense, and polyphony is also conspicuously absent. Orff was influenced melodically by late Renaissance and early Baroque composers, including William Byrd and Claudio Monteverdi. It is a common misconception that Orff based the melo-

dies of Carmina Burana on neumatic melodies; while many of the lyrics in the Burana Codex are enhanced with neumes, almost none of these melodies had been deciphered at the time of Orff's composition, and none of them had served Orff as a melodic model. Rhythm for Orff is often the primary musical element. Overall, it sounds rhythmically straightforward and simple, but the metre will change freely from one measure to the next. These constant rhythmic changes combined with the caesura create a very "conversational" feel – so much so that the rhythmic complexities of the piece are often overlooked.

Some of the solo arias pose bold challenges for singers: the only solo tenor aria "Olim lacus colueram" must be sung almost completely in falsetto to demonstrate the suffering of the character. The baritone arias often demand high notes not commonly found in baritone repertoire, and parts of the baritone aria "Dies nox et omnia" must be sung in falsetto: a unique example in baritone repertoire. Also noted is the solo soprano aria "Dulcissime" which demands extremely high notes. Orff intended this aria for a lyric soprano, not a coloratura, so that the musical tensions would be more obvious.

Perényi Miklós

1948-ban Budapesten született Perényi László karnagy, zenepedagógus gyermekeként, nővére Perényi Eszter hegedűművész. Rendkívüli tehetsége korán meg-

mutakozott. Hétéves korában felvételt nyert a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola előkészítő tagozatára, ahol a gondnoka szakon előbb Zsámboki Miklós, majd 1959-től Banda Ede tanítványa lett. Később részt vett Enrico Mainardi mesterkurzusain Salzburgban, Luzernben és a római Santa Cecilia Accademian, ahol 1962-ben művészdiplomát szerzett. 1965-ben és 1966-ban, valamint 1969 és 1972 között meghívást kapott Pablo Casals zermatti, illetve Puerto Rico-i mesterkurzusaira. 1974 óta tanít a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetemen, 1992-től egyetemi tanár.

Első önálló koncertjét 1957 áprilisában, kilencéves korában adta a Zeneakadémián Comensoli Máriával, aki Bartókné Pásztor Ditta négykezes partnere volt. Pályafutása során koncertezett a világ szinte összes rangos koncerttermében, fellépett többek között a vermonti Marlboro Fesztiválon, Luzernben, Rómában, Münchenben, Prágában, Salzburgban, Bécsben, Varsóban, Berlinben, New Yorkban, valamint Japánban, Kínában, Észak- és Dél-Amerikában is. Tevékenységének fontos területe a kamarazenélés, partnere volt többek között Kocsis Zoltán, Ránki Dezső, Jandó Jenő, Lantos István, Várjon Dénes és Schiff András, akivel többször felléptek Európában és Észak-Amerikában. Rendszeresen színpadra lép a Keller Vonósnégyessel, a Nemzeti Filharmonikusokkal, a Budapesti Fesztiválzenekarral és a Liszt Ferenc Kamarazenekarral. 1998-ban Schiff András ösztönzésére Takács-Nagy Gáborral, Tuska Zoltánnal

Nem piac-, nem tőkés, hanem csak kincstári gazdaság Csapdába esett magyar gazdaság

I. A RENDSZERVÁLTÁS ÉS A MAGYARTÁRSADALOM

A rendszerváltás filozófiája

Tíz tézis a rendszerváltás megértésére

A „kölcsonvett” gazdaság és a vendégmunka-jelenség: – A tücsök és a hangya

A kincstári gazdaság – Csapdába esett magyar gazdaság

Gazdaságpolitikai intézkedési javaslatok a kormány számára – Kiút a kincstári gazdaságból

II. A KÁDÁR-REZSIM KETTŐS ÖRÖKSÉGE

Politika a poszt szocializmusban - Opportunizmus, populizmus és nacionalizmus

Állami kitüntetés és a történelem értékelése

Nem minden változtatás reform

A reformarrogancia veresége

A figyelem és a fegyelem hiánya – A hivatalnok szuverenitása

III. KÖNYVVILÁG

Marx György A marslakók érkezése – A fordító utószava

Kornai János A gondolat erejével – A fordító utószava

Kornai közgazdaságtana: Néhány személyes megjegyzés

IV. FILMVILÁG

Egy csodálatos elme. Neumann és Nash

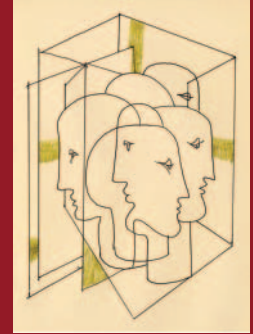
Sicko. Mit tudunk tanulni?

Szembesítés. Leszámolás és elszámolás

V. ZENEVILÁG

Kobayashi Ken-Ichiro 40 éve Magyarországon

Könyveinket új honlapunkról közvetlenül is megrendelheti: www.balassikiado.hu

Morita Tsuneo

Változás és örökség

*A kincstári gazdaság
csapdájában*

Balassi Kiadó, 1136 Budapest, Hollán Ernő utca 33. IV. em. 5.

TEL: (+36-1) 483 0750 FAX: (+36-1) 266 8343

MORITA Tsuneo (1947)

Közgazdász, tanulmányait az International Christian University Társadalomtudományi karán Tokióban folytatta, majd a Hitotsubashi Egyetem Továbbképző Intézetének elméleti közgazdaságtan tanszékén szerzett mesterfokozatot 1973-ban, és PhD fokozatot 1975-ben. 1991-ig egyetemi tanár a tokiói Hosei Egyetemen. Eközben tanulmányait kiegészítette az akkori Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem népgazdasági tervezés tanszékén (1978-1980), majd két évig gazdasági tanácsadó diplomataként dolgozott a magyarországi Japán Nagykövetségen (1988-1990), éppen a rendszerváltás időszakában. 1991-től a Nomura Kutatóintézet tanácsadójaként a Nomura Magyarországi Befektetési Banknál dolgozott. 2001 óta egy japán ipari cégnek a fejlesztési részlegét, a Tateyama R&D Europe Kft.-t vezeti Budapesten.

JAPÁN NYELVŰ KÖNYVEI: A magyar gazdasági reform története, Nihon Hyoron Kiadó, 1991., A rendszerváltás közgazdaságtana, Shinseisha Kiadó, 1994., Politikai közgazdaságtan a poszt szocializmusban, Nihon Hyoron Kiadó, 2010., A hőterápia az onkológiában – Oncothermia, Nihon Hyoron Kiadó, 2012 (Szász Andrással közös kiadás).

MAGYAR NYELVŰ KÖNYV: Változás és örökség – Ferdeszemmel Magyarországról, Balassi Kiadó, 2009.

FORDÍTÁSAI JAPÁN NYELVRE: Csikós-Nagy Béla, A magyar árpolitika, Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, 1980. (Otsuki Shoten Kiadó, 1981.), Anti-equilibrium és hiány közgazdaságtan (Kornai János cikkeinek válogatása), Nihon Hyoron Kiadó, 1983., Mátyás Antal, History of Modern Non-Marxian Economics, Akadémiai Kiadó, 1980. (Otsuki Shoten Kiadó, 1984.), A hiány politikai közgazdaságtana (Kornai János cikkeinek válogatása), Iwanami Shoten Kiadó, 1984., A gazdasági reform lehetőségei (Kornai János cikkeinek válogatása), Iwanami Shoten Kiadó, 1986., Marx György, The Voice of the Martians, Akadémiai Kiadó, 1998. (Nihon Hyoron Kiadó, 2001.), Kornai János, A gondolat erejével, Osiris Kiadó, 2005. (Nihon Hyoron Kiadó, 2006).

és Papp Sándorral megalakította a Mikrokosmos Vonósnégyest, elsősorban Bartók kvartettjeinek előadására. A 2006-os Bartók-évben (és azóta is) Európa jó néhány városában játszották e műveket. Számos lemeze jelent meg a világ vezető kiadóinak gondozásában. A Beethoven összes gordonkaművét tartalmazó, Schiff Andrással közösen készített albuma 2005-ben elnyerte a Cannes Classical Award-ot. Művészi repertoárja a barokktól a huszadik századi zenéig terjed, beleértve kortárs szerzők kompozícióit is, Bach műveit éppúgy játssza, mint Ligeti György, Kurtág György, Bar-

tók és Kodály alkotásait. Igen ritkán szóval meg a nyilvánosság előtt, minden idejét a tanításnak és gyakorlásnak szenteli, és közben zeneszerzéssel is foglalkozik. Sok energiát fektet minden egyes darab megtanulásába.

1970-ben Liszt Ferenc-díjat, 1976-ban érdemes művész, 1984-ben kiváló művész címet kapott. 2006-ban megkapta a Magyar Köztársasági Érdemrend Középkeresztje (polgári tagozata) kitüntetését. 1980-ban, majd 2007-ben ismét Kossuth-díjjal tüntették ki, ez utóbbi indoklásában az egész világon elismert előadóművészi tevékenységét, a szebbre és jobbra való

szüntelen törekvését méltatták. 2007-ben Prima Primissima díjat kapott. 2002 óta a francia Chevalier de l'ordre des Arts et des Lettres kitüntetés birtokosa.

Miklós Perényi

The artist is recognized as one of the great cellists of his generation, with a distinctive, subtly nuanced sound matched by extraordinary musicality.

Born in Hungary, the son of a renowned choir leader and music teacher, brother to Eszter, a famous violinist, he began cello lessons at the age of five with Miklós Zsámboki, a student of David Popper. At the age of seven he was accepted as extraordinary talent to study cello at the preparatory class of Liszt Ferenc Music Academy with Miklós Zsámboki and later Ede Banda. At the age of nine, he gave his first concert in Budapest. Later he took part in Enrico Mainardi's master courses in Salzburg, Lucerne and at the Santa Cecilia Accademia in Rome where he studied with Mainardi and from where he graduated in 1962. In 1963 he became a prizewinner at the International Pablo Casals Cello Competition in Budapest. Casals invited him to his master classes in Zermatt and Puerto Rico in 1965 and 1966, and he went on to become a frequent visitor to the Marlboro Festival.

In 1974, Miklós Perényi joined the faculty at the Liszt Ferenc Academy in Budapest, where he has held a professorship since 1980. He was honoured with

the Liszt Prize in 1970, he became Merited Artist in 1976, was honoured with the Bartók–Pásztory-Prize in 1987, with the Kossuth-Prize first in 1980 then in 2007. In the same year he won the Prima Primiissima prize. Since 2002 he has been the owner of the French Chevalier de l'ordre des Arts et des Lettres award.

Perényi has appeared in the world's major musical centres, performing regularly around Europe, in Japan, China and in North and South America. His festival engagements have included Edinburgh, Lucerne, Prague, Salzburg, Vienna, Hohenems, Warsaw, Berlin, Kronberg, and the Pablo Casals Festival in Prades in France. With a repertoire ranging from the 17th century to the present, he appears as a soloist with orchestra, in solo and duo recitals as well as in chamber ensembles. Beyond performing and teaching, he also devotes his energies to composition of works for solo cello and for instrumental ensembles of various sizes.

Among his closest colleagues is the pianist András Schiff, with whom he has appeared at the Schubertiade Schwarzenberg, the Edinburgh Festival and the Ruhr Festival. Recently, the duo played at Cologne's Philharmonie, the Schwetzingen Festival, London's Wigmore Hall and the 92nd Street in New York. His repertoire ranges from Bach to György Ligeti, György Kurtág, Bartók and Kodály.

Miklós Perényi's numerous recordings include releases for Hungaroton, EMI-Quint, Sony Classical, Decca, col legno, Teldec, Erato and Wigmore Hall's own label. Perényi's ECM release of Beetho-

ven's complete works for cello and piano, with András Schiff, won the Cannes Classical Award 2005. His work is available on recordings under the Hungaroton, Quint, Decca and Metropolitan Video labels.

MR Szimfonikusok

Az együttes (korábbi nevén a Magyar Rádió Szimfonikus Zenekara, közkeletűen Rádiózenekar) 70 éves fennállása alatt számos hazai és külföldi hangversennyel, valamint szinte a teljes szimfonikus és oratorikus repertoár rádió-, TV- és CD-felvételeivel vívta ki rangját a nagyzenekarok élmezőnyében. Állandó közreműködője a nemzetközi zenei versenyek döntőinek és gálakonzertjeinek. A világ vezető kritikusai egybehangzóan méltatják azt a mecénási tevékenységet, melyet a magyar kortárs zene népszerűsítésével és rögzítésével végez. A zenekar elődjét Dohnányi Ernő alapította (1943), majd 1945-ben Ferencsik János hívta újra életre az együttest. Karmesterei: Polgár Tibor, Somogyi László, Bródy Tamás, majd Lehel György. A Rádió mecénási szerepe az ő jelenléte alatt volt a legeredményesebb. 1950–1988 között, 39 év alatt 58 magyar zeneszerző 219 művét mutatta be a Rádiózenekar élén. Ligeti András 1985-től volt a Rádiózenekar karmestere, majd zeneigazgatója. 1993-tól Vásáry Tamás állt az együttes élén. 2004-től Kovács László volt a zenekar első karmestere, megbízott főzeneigazgatója pedig Fischer Ádám. 2009 és 2011 között Stephen D'Agostino lett az MR

Szimfonikusok első karmestere, 2011 szeptemberétől pedig Vajda Gergely irányítja az együttest.

MR Énekkar

Az MR Énekkar (korábban a Magyar Rádió Énekkara) 1950-ben alakult. Repertoárja felöleli a klasszikus kórusmuzika minden területét, beleértve az opera- és oratóriumirodalmat. Koncertjeiken a klasszikus és kortárs zeneszerzők művei egyaránt szerepelnek. Vendégszerepeltek Olaszországban, Ausztriában, Franciaországban, Svájcban, Németországban, Izraelben és Örményországban. Gyakori vendégei az athéni Megaro Music Hallban rendezett operaelőadásoknak, de sikereik színhelye volt Salzburg és a Milánói Scala is. A kórus művészi tevékenységét Bartók–Pásztory-díjjal tüntették ki. Felléptek a Berliini Filharmóniában, Maastrichtban és Brüsszelben, Erdélyben és a Csallóközben is turnézott az énekkar. Fellépői voltak a Besançoni Nemzetközi Zenei Fesztiválnak, 2007-ben a bécsi Musikverein Saalban énekeltek az MR Szimfonikusokkal közreműködve, Fischer Ádám vezényletével.

Az 1997-ben, Solti Györggyel és a Berliini Filharmonikusokkal rögzített Kodály- és Bartók-művekből álló CD-t a klasszikus zenei kategóriában Grammy-díjra jelölték.

Az MR Szimfonikusok és az MR Énekkar kezdetektől főszereplői az évente megrendezésre kerülő Budapesti Wagner Napoknak.

Kobajasi és a Rádiózenekar

A Magyar Televízió 1974-ben rendezett I. Nemzetközi Karmesterversenyének győztese, Kobajasi Kenicsiro az azóta eltelt négy évtizedben gyakran dolgozott együtt a Magyar Rádió Szimfonikus Zenekarával és Énekkarával. Hosszú éveken keresztül rendszeresen vezényelte a zenekart a főváros különböző koncerthelyszínein, a Zeneakadémián, a Budapest Kongresszusi Központban, az Erkel Színházban, a Mátyás templomban és természetesen a Rádió 6-os stúdiójában. A rádiós és televíziós

közvetítések révén Kobajasi rövid idő alatt a magyar koncertszerető közönség kedvence lett. A Rádió zenei együtteseinek korabeli krónikása közös hangversenyeikről így emlékezett:

„A Kelet karmestereként azért is üdvözölte a közönség, azért is dicsérte a kritika, hogy mondjuk a romantikus szerzeményeket egészen más égtájról érkezve is megnyire autentikusan volt képes megszólaltatni. Még hozzá úgy, hogy miközben minden ismerősen hangozott, valami furcsa idegenség illeszkedett és adott hozzá sajátos távlatot, mi több: már-már egzotikumot.

...Az európai romantikusokat sem csupán úgy interpretálta, akár egy emi-nens diák. Számára szakmai minimum a művek tökéletes ismerete.”

Koncertjein számtalan más szerző mellett Schumann, Richard Strauss, Berlioz, Mahler művei szerepelnek.

Következő találkozásukat, 2014. áprilisi legújabb közös hangversenyüket örömmel várják az MR Zenei Együttese, zenekari és énekkari művészei, valamint a Gyerekkórus.

The History of the MR Symphonic Orchestra

Full house concerts, diverse artistic activity such as solemn opera, oratorio and contemporary music evenings, live and studio broadcasts, fascinating recordings mark the history of the 70-year-old MR Symphonic Orchestra (earlier Hungarian Radio Symphonic Orchestra. MR stands for Magyar Rádió, i.e. Hungarian Radio). The same diversity and openness determines the orchestra's present days, as well.

The MR Symphonic Orchestra has become one of the leading orchestras of the world with numerous concerts in- and outside the country, with radio, TV and CD recordings of almost the entire symphonic and oratorio repertoire and with their latest, exceptionally successful tour in Taiwan.

The ensemble is a constant contributor to the finals and gala concerts of the international music competitions. The world's leading critics unanimously praised their

balanced sound and its flexibility and also their activities as patrons towards Hungarian contemporary music, which means promotion through concerts and recordings.

A Short History of the MR Choir

Established in 1950, the repertoire of the Choir (earlier Hungarian Radio Chorus) covers all areas of classical choral music, including a cappella choral works as well as the opera and oratorio masterpieces from the Renaissance to the 21st century. They perform classical and contemporary composers at their concerts, including the most famous Hungarian composers like Ferenc Liszt, Béla Bartók, Ernő Dohnányi, Zoltán Kodály, György Ligeti, György Kurtág, János Vajda and György Orbán.

Countless radio and television recordings and more than 80 LPs and CDs have

been made with the participation of the Choir. Their CD of the works of Béla Bartók and Zoltán Kodály with Sir Georg Solti and the Berliner Philharmoniker was nominated for a Grammy in the classical music category in 1997. The Choir is regularly invited to major international festivals and has already performed at the Salzburg Festival, the Pesaro Rossini Festival and the Vienna Festival, as well.

The MR Symphonic Orchestra and Choir have been the main performing ensembles of the annual Budapest Wagner Days since its beginning.

Kobayashi and the MR Symphonic Orchestra

Ken-Ichiro Kobayashi, the winner of I. International Conductors' Competition organized by the Hungarian Television in

1974, has worked a lot with the MR Symphonic Orchestra and the Choir since that time. During these four decades he has regularly conducted the orchestra at various concert venues in Budapest for example at the Liszt Academy of Music, at the Erkel Theatre, at the Budapest Congress Centre, at the Matthias-Church and of course in Studio No 6 of Hungarian Radio. Through the numerous Radio and Television broadcasts Kobayashi has soon become a favourite of the Hungarian audience. A chronicle of the MR ensembles of that time remembered their joint concerts with the following words:

'The audience has welcomed him and the critics have praised him also for his authentic interpretations of for example the romantic pieces which all sounded familiar though somehow still different, adding a certain foreign perspective, almost an exotic touch to them.'

'His interpretations of European romantic composers were not like of an eminent student's, either. For him the perfect knowledge of the piece was a professional starting point, a minimum requirement to be fulfilled.'

The list of composers whose works he has conducted here, including Schumann, Richard Strauss, Berlioz, Mahler and others, would be too long to cite and all those concerts have provided the audiences with long-lasting memories and unforgettable experiences.

The MR music ensembles are therefore looking forward with great expectations to their next encounter, their joint concert in April 2014.

2014. március 22., 18.00

Kodály Központ, Pécs

Glinka: Ruszlán és Ludmilla – nyitány

Kodály: Galántai táncok

Orff: Carmina Burana

MR Szimfonikusok

Közreműködik:

MR Énekkar (megbízott karigazgató: Oláh Gábor)

Campanella Gyermekkar (karigazgató: Schóber Tamás)

Rácz Rita – szoprán

Horváth István – tenor

Haja Zsolt – bariton

Mihail Ivanovics Glinka: Ruszlán és Ludmilla – Nyitány

Glinka (1804–1857) röviddel első operája, az Ivan Szuszanyin 1836-os diadalmas premierje után fogott bele a Ruszlán és Ludmilla komponálásába, amelyen hat évig dolgozott. A szövegkönyv alapjául Puskin elbeszélő költeménye szolgált, Glinka egy orosz mesét választott témául operája számára. A briliánsan hangszerelt, élénk képzelet szülte muzsikának számos elemét a német, francia és olasz operai hagyománytól merőben eltérő zene inspirálta, a mesés elemek, a varázslat birodalmának életre keltéséhez

Glinka arab, kaukázusi, finn, perzsa, török, és természetesen orosz népzenei használt fel. A Ruszlán és Ludmillát beárnyékolta Oroszországban az olasz opera divatja, és a bemutatón a műre a kritikusok és a közönség zöme is hűvös magatartással reagált. Mégis, ez a darab nagyban befolyásolta későbbi orosz zeneszerzők operatermését – Csajkovszkij a Ruszlán és Ludmillát egyenesen „az operák cárjának” nevezte – Richard Taruskin zenetörténész szerint „az orosz romantikus opera esszenciája”, amely „méltón képviseli a műfajt az európai mesterművekhez viszonyítva is.” A csillogó, szonátaformában írt nyitány kiváló keresztmet-

szetét nyújtja a partitúra jellegzetességeinek, felvonultatja a történet központi drámai konfliktusát megjelenítő főbb zenei témákat.

Kodály Zoltán: Galántai táncok

A népzene gyűjtése, lejegyzése, az anyag katalogizálása, elemzése, publikálása, oktatása, pedagógiai célú munkákban való felhasználása Kodály Zoltán (1882–1967) munkásságának gerince, amellyel elévülhetetlen érdemeket szerzett. A népzenei anyaggal való kapcsolata zeneszerzői termésében is megmutatkozik, szá-

mos népdalfeldolgozásán kívül a népzenei dallamok szimfonikus zenekari kompozícióiban is helyet kapnak. A Galántai táncok azonban több, mint népi táncdallamok egymás utáni sora: a szerző személyes élményeiből táplálkozik, ifjúságának színhelyéről származó dallamkincset feldolgozó mű. Kutatásai során Kodály, akinek gyermekként volt alkalma hallani Mihók zenekarát, bizonyítékokat nyert arra nézve, hogy a galántai cigányzenészek hírneve messze túlnőtt a városka határain. Negyven-egynéhány évvel később érett zeneszerzőként idézi vissza a dallamokat, amelyek nagy része XIX. századi meghatározó hagyományba illeszkedő toborzó zene, verbunkos.

A mű először 1933. október 23-án hangzott el a Budapesti Filharmóniai Társaság megalapításának 80. évfordulóján.

Carl Orff: Carmina Burana

1803-ban a bajor Alpok lábánál, a Münchenből alig harminc kilométernyire fekvő Benediktbeuern kolostorban egy középkori versgyűjteményt találtak, amely XI–XIII. századi vágánsok, illetve goliardok, vagyis vándorköltők, egyetemi diákok és papok tollából származó latin, német, ófrancia és provanszál nyelveken íródott verseket tartalmazott. A Carmina Burana nevet viselő gyűjtemény költeményeinek témája az egyház bírálata, a világi örömök, evés-ivás és a szerelem dicsérete. Akadnak közöttük bordalok, vagy éppen moralizáló versek, de a legtöbbjük a szerelemről szól.

Carl Orff (1895–1982) az 1930-as években olvasta a Carmina Buranát, és azonnal színpadi lehetőséget látott benne. Mivel a középkori irodalom különösen érdekelte, a versek megzenésítése nagyon vonzó feladatot jelentett számára. A műfaji megjelölést Orff latinul adta meg, ami magyarul annyit tesz: világi dalok szólóénekesekre és kórusokra hangszerkísérettel és mágikus képekkel. Ez utóbbi kitétel arra utal, hogy bár napjainkban leggyakrabban koncertszerű előadásban hallható, szerzője a művet szcenikus kantátának szánta, a zenét kiegészítette színpadi játék, tánc is. A huszonnyolc részletből álló szólóének, kórus, és hangszeres tételeket négy nagy egységbe osztotta, amelyeket a darab elején és végén Fortunához, a szerencse istennőjéhez intézett fohász foglal keretbe. A középkori gregorián ének historizáló jelleggel való alkalmazása több helyen előfordul, de általában paródiaként, a Carmina Burana hangzásvilága táncdallamok, népi motívumkincs, és szándékosan primitíven egyszerű zenei elemek és ritmusok ismételéséből áll.

Mikhail Ivanovich Glinka: Ruslan and Lyudmila – Overture

Glinka conceived *Ruslan and Lyudmila* shortly after the triumphant premiere of his first opera, the powerfully nationalistic *A Life for the Tsar*. Based on a narrative poem by Pushkin, *Ruslan and Lyudmila* is a “magic” opera, by turns heroic and fantastic, sensuous and enchanting,

humorous and scary. The story, set in olden times in exotic places, has the trappings of a fairy tale: a beautiful princess, a valiant suitor, a wicked sorcerer, magical objects, rivalry and battle, abduction and rescue, death and resurrection. The libretto was cobbled together by several contributors; one of Glinka’s friends claimed to have worked out the scenario “in a quarter of an hour, while drunk.” Nevertheless, Glinka produced five acts of vividly imagined, brilliantly orchestrated music, drawing on the sorts of non-Western idioms cherished by Russian romantics – Arabian, Caucasian, Finnish, Persian, Turkish, and of course Russian.

Ruslan and Lyudmila (and Russian opera generally) was soon overshadowed in Russia by a vogue for Italian opera, and it subsequently had a checkered critical and production history. Still, it greatly influenced later Russian composers – Tchaikovsky dubbed it “the Tsar of operas” – and the musicologist Richard Taruskin calls it “the quintessential Russian romantic opera,” the only one “worthy of comparison with the European masterpieces of the genre.”

The sparkling overture, set in sonata form and based on themes from the opera, encapsulates the story’s central dramatic conflict and the range of Glinka’s score. After a spirited introduction, the hero *Ruslan* is memorably depicted by the vigorous first theme, but, as the music unfolds, more exotic harmonies and instrumental colours emerge, representing, for instance, the Khazar and Varangian princes who

rival Ruslan for the hand of Lyudmila, daughter of the Grand Prince of Kiev. The principal themes are eventually recapitulated, and near the end the sorcerer Chernomor, who imprisons Lyudmila, is depicted unforgettably by a loud descending whole-tone scale in the bass. (Here Glinka established an enduring convention of Russian music: using diatonic and chromatic idioms to represent, respectively, the human and the supernatural.) In the faster coda, as in the opera itself, Ruslan finally emerges triumphant.

Zoltán Kodály: Dances of Galánta

The collection, taking down, cataloguing, analysing, releasing, teaching, using in pedagogical pieces of music was the core of Zoltán Kodály's activity, with which he achieved an everlasting recognition and added an essential part to Hungarian musicology. His close relationship with Hungarian folk music can easily be traced in his oeuvre, not only in his folk song adaptations but also in his symphonic compositions. He was deeply attached to the village of Galánta in the northern part of Hungary at the time, as he had spent seven years of his childhood there. Thus Galánta Dances are far more than purely a series of folksongs. It reaches back to childhood memories, times when he could listen to Mihók and his orchestra in person. Therefore he chose to base his work on some early 19th century Gypsy melodies. During his researches in the

region he found many proofs of the Gálánta Gypsy musicians' influence reaching far beyond the little town itself. Forty-some years later he recites the tunes, a great part of which is recruiting songs and verbunkos, characterizing so well the 19th century traditions.

Kodály's piece had its debut performance at the 80th anniversary of the Budapest Philharmonic Society on October 23, 1933.

Carl Orff: Carmina Burana

Carmina Burana is a scenic cantata composed by Orff in 1935 and 1936. It is based on 24 of the secular poems found in the medieval collection Carmina Burana – found in a Benedictine monastery near Munich, at the foot of the Alps – organized into a libretto, mostly in Latin verse, with a small amount of Middle High German and Old Provençal. The selection covers a wide range of topics, as familiar in the 13th century as they are today: the fickleness of fortune and wealth, the ephemeral nature of life, the joy of the return of Spring, and the pleasures and perils of drinking, gluttony, gambling and lust.

Orff's Carmina Burana contains little or no development in the classical sense, and polyphony is also conspicuously absent. Orff was influenced melodically by late Renaissance and early Baroque composers, including William Byrd and Claudio Monteverdi. It is a common misconception that Orff based the melodies

of Carmina Burana on neumatic melodies; while many of the lyrics in the Burana Codex are enhanced with neumes, almost none of these melodies had been deciphered at the time of Orff's composition, and none of them had served Orff as a melodic model. Rhythm for Orff is often the primary musical element. Overall, it sounds rhythmically straightforward and simple, but the metre will change freely from one measure to the next. These constant rhythmic changes combined with the caesura create a very "conversational" feel – so much so that the rhythmic complexities of the piece are often overlooked.

Some of the solo arias pose bold challenges for singers: the only solo tenor aria "Olim lacus colueram" must be sung almost completely in falsetto to demonstrate the suffering of the character. The baritone arias often demand high notes not commonly found in baritone repertoire, and parts of the baritone aria "Dies nox et omnia" must be sung in falsetto: a unique example in baritone repertoire. Also noted is the solo soprano aria "Dulcissime" which demands extremely high notes. Orff intended this aria for a lyric soprano, not a coloratura, so that the musical tensions would be more obvious.

MR Szimfonikusok

Az együttes (korábbi nevén a Magyar Rádió Szimfonikus Zenekara, közkeletűen Rádiózenekar) 70 éves fennállása alatt számos hazai és külföldi hangver-

sennyel, valamint szinte a teljes szimfonikus és oratorikus repertoár rádió-, TV- és CD-felvételeivel vívta ki rangját a nagyzenekarok élmezőnyében. Állandó közreműködője a nemzetközi zenei versenyek döntőinek és gálakoncertjeinek. A világ vezető kritikusai egybehangzóan méltatják azt a mecénási tevékenységet, melyet a magyar kortárs zene népszerűsítésével és rögzítésével végez. A zenekar elődjét Dohnányi Ernő alapította (1943), majd 1945-ben Ferencsik János hívta újra életre az együttest. Karmesterei: Polgár Tibor, Somogyi László, Bródy Tamás, majd Lehel György. A Rádió mecénási szerepe az ő jelenléte alatt volt a legeredményesebb. 1950–1988 között, 39 év alatt 58 magyar zeneszerző 219 művét mutatta be a Rádiózenekar élén. Ligeti András 1985-től volt a Rádiózenekar karmestere, majd zeneigazgatója. 1993-tól Vásáry Tamás állt az együttes élén. 2004-től Kovács László volt a zenekar első karmestere, megbízott főzeneigazgatója pedig Fischer Ádám. 2009 és 2011 között Stephen D'Agostino lett az MR Szimfonikusok első karmestere, 2011 szeptemberétől pedig Vajda Gergely irányítja az együttest.

MR Énekkar

Az MR Énekkar (korábban a Magyar Rádió Énekkara) 1950-ben alakult. Repertoárja felöleli a klasszikus kórusmuzsika minden területét, beleértve az opera- és oratóriumirodalmat. Koncertjeiken a klasszikus és kortárs zeneszerzők művei

egyaránt szerepelnek. Vendégszerepeltek Olaszországban, Ausztriában, Franciaországban, Svájcban, Németországban, Izraelben és Örményországban. Gyakori vendégei az athéni Megaro Music Hallban rendezett operaelőadásoknak, de sikereik színhelye volt Salzburg és a Milánói Scala is. A kórus művészi tevékenységét Bartók–Pásztory-díjjal tüntették ki. Felléptek a Berliini Filharmóniában, Maastrichtban és Brüsszelben, Erdélyben és a Csallóközben is turnézott az énekar. Fellépői voltak a Besançoni Nemzetközi Zenei Fesztiválnak, 2007-ben a bécsi Musikverein Saalban énekeltek az MR Szimfonikusokkal közreműködve, Fischer Ádám vezényletével.

Az 1997-ben, Solti Györggyel és a Berliini Filharmonikusokkal rögzített Kodály- és Bartók-művekből álló CD-t a klasszikus zenei kategóriában Grammy-díjra jelölték.

Az MR Szimfonikusok és az MR Énekar kezdetektől főszereplői az évente megrendezésre kerülő Budapesti Wagner Napoknak.

Kobajasi és a Rádiózenekar

A Magyar Televízió 1974. évi I. Nemzetközi Karmesterversenyének győztese, Kobajasi Kenicsiro az azóta eltelt négy évtizedben gyakran dolgozott együtt a Magyar Rádió Szimfonikus Zenekarával és Énekarával. Hosszú éveken keresztül rendszeresen vezényelte a zenekart a főváros különböző koncerthelyszínein, a Zeneakadémián, a Budapest Kongresszu-

si Központban, az Erkel Színházban, a Mátyás templomban és természetesen a Rádió 6-os stúdiójában. A rádiós és televíziós közvetítések révén Kobajasi rövid idő alatt a magyar koncertszerető közönség kedvence lett. A Rádió zenei együtteseinek korabeli krónikása közös hangversenyeikről így emlékezett:

„A Kelet karmestereként azért is üdvözölte a közönség, azért is dicsérte a kritika, hogy mondjuk a romantikus szerzeményeket egészen más égtájról érkező is mennyire autentikusan volt képes megszólaltatni. Méghozzá úgy, hogy miközben minden ismerősen hangzott, valami furcsa idegenség illeszkedett és adott hozzá sajátos távlatot, mi több: már-már egzotikumot.

...Az európai romantikusokat sem csupán úgy interpretálta, akár egy emnens diák. Számára szakmai minimum a művek tökéletes ismerete.”

Koncertjein számtalan más szerző mellett Schumann, Richard Strauss, Berlioz, Mahler művei szerepelnek.

Következő találkozásukat, 2014. áprilisi legújabb közös hangversenyüket örömmel várják az MR Zenei Együttese, zenekari és énekkari művészei, valamint a Gyerekkórus.

The History of the MR Symphonic Orchestra

Full house concerts, diverse artistic activity such as solemn opera, oratorio and contemporary music evenings, live and studio broadcasts, fascinating recordings mark

the history of the 70-year-old MR Symphonic Orchestra (earlier Hungarian Radio Symphonic Orchestra. MR stands for Magyar Rádió, i.e. Hungarian Radio). The same diversity and openness determines the orchestra's present days, as well.

The MR Symphonic Orchestra has become one of the leading orchestras of the world with numerous concerts in- and outside the country, with radio, TV and CD recordings of almost the entire symphonic and oratorio repertoire and with their latest, exceptionally successful tour in Taiwan.

The ensemble is a constant contributor to the finals and gala concerts of the international music competitions. The world's leading critics unanimously praised their balanced sound and its flexibility and also their activities as patrons towards Hungarian contemporary music, which means promotion through concerts and recordings.

A Short History of the MR Choir

Established in 1950, the repertoire of the Choir (earlier Hungarian Radio Chorus) covers all areas of classical choral music, including a cappella choral works as well as the opera and oratorio masterpieces from the Renaissance to the 21st century. They perform classical and contemporary composers at their concerts, including the most famous Hungarian composers like Ferenc Liszt, Béla Bartók, Ernő Dohnányi, Zoltán Kodály, György Ligeti, György Kurtág, János Vajda and György Orbán.

Countless radio and television recordings and more than 80 LPs and CDs have been made with the participation of the Choir. Their CD of the works of Béla Bartók and Zoltán Kodály with Sir Georg Solti and the Berliner Philharmoniker was nominated for a Grammy in the classical music category in 1997. The Choir is regularly invited to major international festivals and has already performed at the Salzburg Festival, the Pesaro Rossini Festival and the Vienna Festival, as well.

The MR Symphonic Orchestra and Choir have been the main performing ensembles of the annual Budapest Wagner Days since its beginning.

Kobayashi and the MR Symphonic Orchestra

Ken-Ichiro Kobayashi, the winner of I. International Conductors' Competition organized by the Hungarian Television in

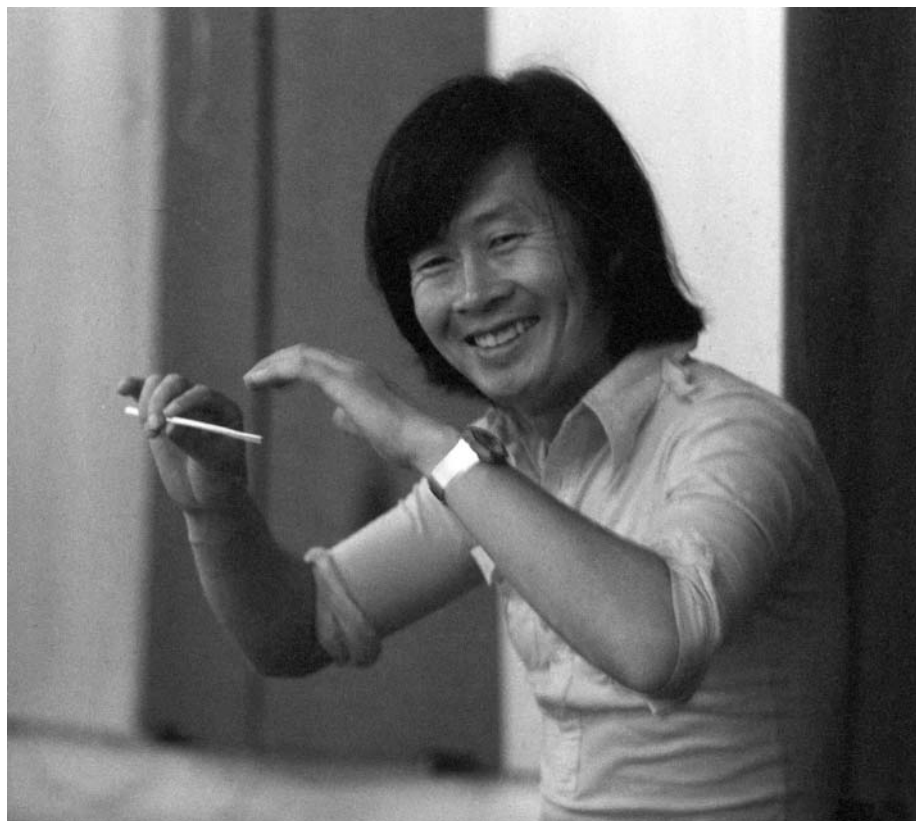
1974, has worked a lot with the MR Symphonic Orchestra and the Choir since that time. During these four decades he has regularly conducted the orchestra at various concert venues in Budapest for example at the Liszt Academy of Music, at the Erkel Theatre, at the Budapest Congress Centre, at the Matthias-Church and of course in Studio No 6 of Hungarian Radio. Through the numerous Radio and Television broadcasts Kobayashi has soon become a favourite of the Hungarian audience. A chronicle of the MR ensembles of that time remembered their joint concerts with the following words:

'The audience has welcomed him and the critics have praised him also for his authentic interpretations of for example the romantic pieces which all sounded familiar though somehow still different, adding a certain foreign perspective, almost an exotic touch to them.'

'His interpretations of European romantic composers were not like of an eminent student's, either. For him the perfect knowledge of the piece was a professional starting point, a minimum requirement to be fulfilled.'

The list of composers whose works he has conducted here, including Schumann, Richard Strauss, Berlioz, Mahler and others, would be too long to cite and all those concerts have provided the audiences with long-lasting memories and unforgettable experiences.

The MR music ensembles are therefore looking forward with great expectations to their next encounter, their joint concert in April 2014.

2014. március 26., 19.30

Zeneakadémia, Nagyterem

Beethoven: IX. (d-moll) szimfónia, op. 125

Közreműködnek:

A Zeneakadémia Szimfonikus Zenekara és Kórusa

(karigazgató: Somos Csaba)

Vámosi Katalin – szoprán

Balogh Eszter – alt

Kiss B. Atilla – tenor

Dani Dávid – basszus

Ludwig van Beethoven:

IX. (d-moll) szimfónia, op. 125

(I. Allegro ma non troppo, un poco maestoso, II. Scherzo: Molto vivace – Presto, III. Adagio molto e cantabile, IV. Presto; Allegro molto assai [Alla marcia]; Andante maestoso; Allegro energico, sempre ben marcato)

Aligha van mű, amely jobban illenék a zene Liszt Ferenc téri szentélyéhez, mint Beethoven utolsó szimfóniája, mivel a IX. szimfónia emblemikus darabja lett annak a folyamatnak, amelynek során a művészet vallássá változott. A schilleri

Örömóda mindent átölelő humanizmusa és Beethoven nagyszabású zenéje – amely a janicsár utcazenétől a legmagasabb rendű művészi polifóniáig a stilisztikai paletta egészét lefedi – olyan rítussá teszi a hangverseny intézményét, amelyben a közönség valóban közösséggé válik. A mű 1824-es bécsi ősbemutatóján is ez volt a helyzet, ahol a teljes mértékben süket, idős Beethoven előtti tisztelgéssé vált a hangverseny, jóllehet zeneileg – amennyire a korabeli feljegyzésekből tudható – katasztrofális lehetett az előadás. A szoprán szólám és a hegedűk többször is feladták a küzdelmet a nehéz zenei anyaggal, és a közönség sem volt

felkészülve a darab rendkívül sűrű zenéjére. A drámai, d-moll nyitótételt követő energikus Scherzo és az éteri B-dúr lassútétel után következik a kórust és szólístákat alkalmazó – és ily módon a hangszeres zene legjelentősebb műfaját fejtetjére állító – záró tétel, amelynek dalama döbbenetes karriert futott be az elmúlt két évszázadban. A Harmadik Birodalom emblemikus eseményein éppúgy ez szólalt meg, mint ma az Európai Unió ünnepein, vagy éppen újkor – több ezer ember részvételével – japán sportcsarnokokban.

Ludwig van Beethoven: Symphony No. 9. in D minor, Op. 125

(I. Allegro ma non troppo, un poco maestoso, II. Scherzo: Molto vivace – Presto, III. Adagio molto e cantabile, IV. Presto; Allegro molto assai [Alla marcia]; Andante maestoso; Allegro energico, sempre ben marcato)

There can hardly be a more apt work for the shrine of music on Liszt Ferenc Square than Beethoven's final symphony. The fact is that Symphony No. 9 became a symbolic piece in that process during which music transformed into a religion. The all-embracing humanism of Schiller's Ode to Joy and the grandiose music of Beethoven, which encompasses the entire stylistic range from the street music of Janissaries to artistic polyphony of the highest order, make the institution of the concert a rite in which the audience truly

becomes a community. Such was the situation at the world premiere of the work in Vienna in 1824, when the concert became a tribute to the elderly, profoundly deaf Beethoven, although musically speaking – as suggested by contemporary reports – the performance was in all probability a disaster. On several occasions the soprano part and the violinists gave up the struggle in the face of the musical complexity, while the audience had not been prepared for such intensive music. After the dramatic opening movement in D minor, the energetic Scherzo and ethereal slow movement in B major, there is the closing movement calling for chorus and soloists, thereby turning the

most important genre of instrumental music on its head, the melody of which has enjoyed an astonishing career path over the past two centuries. It was performed at major rallies in the Third Reich, just as it is today at European Union celebrations, or indeed at New Year, with the participation of several thousand people, in Japanese sports halls.

Kobajasi Kenicsiro és a Zeneakadémia

Talán kevesen tudják, hogy a népszerű japán karmester, Kobajasi Kenicsiro eredetileg zeneszerzőnek készült, és nap-

jainkban is aktívan foglalkozik komponálással, nagyszabású zenekari *Passacagliá*-ját pedig Budapesten is vezényelte. A zeneszerzés vágya gyermekként ragadta magával, tízéves volt, amikor a rádióból meghallotta Beethoven IX. szimfóniáját. „Mintha az égiek szóltak volna hozzám. A melódiák összekeveredve morajlottak, majd egyszer csak átváltozott mindez szabadsággá, fényé, és az akkori kisfiút ez mélyégesen megérintette. Könnyeim közepette elhatározásra jutottam. Ha a semmiből ilyen óriási dolgot lehet létrehozni, a zeneszerzés világának meghódításáért érdemes akár egy egész életet is áldozni. Zeneszerző akartam lenni” – idézi fel emlékeit. Ezen, pályáját meghatározó

kitüntetett kompozíciót már több magyar zenekar élén vezényelte a Zeneakadémia Nagytermében is, ezúttal azonban a zene-művészeti egyetem zenekara és énekkara élén áll majd a kívül-belül megújult szecessziós zenepalota pódiumára.

Bár a Zeneakadémia Szimfonikus Zenekara nem állandó együttes, mivel tagjai évről évre cserélődnek, s csak évente féltucatnyi, egy-egy koncertben kicsúcsosodó néhány hetes időszakra, projektszerűen sűrűsödnek a próbák, mégis nagyszerű fellépések sorával öregbítette az intézmény nemzetközi hírnevét. Olyan kiválóságok dirigálták az elmúlt években a zenekart, mint Helmuth Rilling, Peter Schreier, Schiff András, vagy Kocsis Zoltán, aki a felújított Liszt Ferenc téri épület 2013. október 22-i újranyitása alkalmával is örömmel állt a Zeneakadémia szimfonikus együttese élére. S ahogy akkor, ezúttal is a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Ének Tanszékének felsőbb éves hallgatói lesznek a szólisták, az énekkari szólamokat pedig a Zeneakadémia Kórusa szólaltatja meg. Utóbbi, a nem hangszeres tanszakok hallgatóiból évről évre újraalakuló együttes az egyetem legnagyobb múltra visszatekintő, állandó zenei formációja. Több mint fél évszázados története során vezetői olyan kimagasló kóruskarnagy-tanárok voltak, mint Vásárhelyi Zoltán, Párkai István, illetve Erdei Péter. 2014 februárjától az együttest a magyar kóruskultúra és a kodályi zenepedagógia nem kevésbé jeles képviselője, Somos Csaba vezeti.

„Itt, a Zeneakadémián is könnybe lábad néhány tanárunk szeme, ha meg-

hallja a nevét” – nyilatkozta egy interjúban Batta András, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem közelmúltban leköszönt rektora. S bár az intézmény művész-oktatói közül sokan élénken emlékeznek az 1974-es karmesterversenyre, játszottak Kobajasi pálcája alatt budapesti zenekarok tagjaiként, vagy hallgatták diákként zeneakadémiai koncertjeit, a körülrajongott dirigens csak két évvel ezelőtt fűzte szorosabbra a kapcsolatát a zenepalota falai között működő zeneművészeti egyetemmel. Az emlékét szívükben őrző zeneakadémiai tanárok kezdeményezésére Kobajasi Kenicsirót 2012. március 27-én a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem tiszteletbeli professzorának nevezte ki Batta András. A dirigens ekkor a Zeneakadémia japán testvérintézménye, a Tokyo College of Music szimfonikus zenekarával érkezett Budapestre, de néhány nappal később már a Zeneakadémia Zenekara élén lépett fel. A nyilvános zenekari mesterkurzus keretében előkészített koncertre azonban a Liszt Ferenc téri épület rekonstrukciója miatt kényszerűen más helyszínen kerülhetett csak sor, a mostani hangversenyt tehát tulajdonképpen Kobajasi Kenicsiro zeneakadémiai „székfoglalójának” is tekinthetjük.

Kobayashi and the Liszt Academy

It is not well known that the popular Japanese conductor Ken-Ichiro Kobayashi originally trained as a composer and he remains active in this area to this day (indeed, he has conducted his grand

orchestral *Passacaglia* in Budapest, too). He was enthralled by music composition as a child, when aged 10 he heard Beethoven's Symphony No. 9 on the radio. "It was as though the Gods had spoken to me. The melodies were mixed together and murmuring, and then suddenly, they transmogrified into freedom and light and this profoundly affected me as a young boy. Amidst my tears I determined something. If it is possible to create something as magnificent as this from nothing, then it is worth sacrificing an entire lifetime, if necessary, to conquer the world of composition. I wanted to be a composer." He has conducted this composition – of landmark significance in his career – at the head of several Hungarian ensembles, in the Grand Hall of the Liszt Academy, too, yet this time he will be leading the Symphony Orchestra and Chorus of the Liszt Academy from the podium of the fully reconstructed Art Nouveau music palace.

Although the Symphony Orchestra of the Liszt Academy are not a permanent ensemble since their members change from year to year, still they burnish the international reputation of the academy with a series of highly successful appearances, albeit only just half a dozen times a year. Members of the orchestra have worked with great conductors such as Helmuth Rilling, Peter Schreier, András Schiff and Zoltán Kocsis, the latter who, on 22 October 2013, on the occasion of the reopening of the restored building on Liszt Ferenc Square, was visibly delighted to conduct the symphony ensemble of

the Liszt Academy. Just as then, so now, too final year undergraduates of the Department of Vocal Studies of the Liszt Ferenc Academy of Music will be soloists, while the Liszt Academy Chorus perform the choral parts. The latter, the constantly changing vocal ensemble made up of students from non-instrumental departments, are the university's longest established permanent musical formation. In the course of a history of over half a century, they have been headed by such remarkable choral directors as Zoltán Vásárhelyi, István Párkai and Péter Erdei. From February 2014 on the leader of the chorus is Csaba Somos, another highly renowned figure of the Hungarian choral culture and the Kodály teaching method.

"Here at the Liszt Academy, tears come to the eyes of some of the professors when they hear his name," stated András Batta, former president of the Liszt Ferenc Academy of Music. Although many of the artist-professors of the institution clearly recall the conductors' competition in 1974, playing under Kobayashi's baton as members of various Budapest ensembles, or as students listening to his concerts at the Liszt Academy, the much-admired conductor's closer relationship with the university of music only began two years ago. At the initiative of teachers at the academy who fondly remember him, Ken-Ichiro Kobayashi was appointed an honorary professor of the Liszt Ferenc Academy of Music by András Batta on 27 March 2012. For this occasion, the conductor arrived in Budapest

with the symphony orchestra of the Japanese twin institution of the Liszt Academy, the Tokyo College of Music, but a few days later he performed at the head of the Symphony Orchestra of the Liszt Academy. However, the concert prepared within the framework of a public orchestral masterclass could, due to reconstruction work at the building on Liszt Ferenc Square, only take place at another venue, so that the present concert can be considered Ken-Ichiro Kobayashi's 'inaugural address' at the Liszt Academy.

 Liszt Ferenc
ZONGORATEREM
ahol a minőség az alaphang

**Zongorák, pianínók óriási választéka
javítás, felújítás, gyártás**

■
www.zongoraterem.hu

2014. március 30., 19.00

Liszt Ferenc Konferencia és Kulturális Központ, Sopron

2014. március 31., 19.00

Richter-terem, Győr

Beethoven: Egmont-nyitány, op. 84

Kodály: Galántai táncok

Beethoven: III. (Esz-dúr) „Eroica” szimfónia, op. 55

Győri Filharmonikus Zenekar

Ludwig van Beethoven: Egmont-nyitány, op. 84

Beethoven 1809 őszén a bécsi császári színház igazgatójának felkérésére fogott hozzá *Goethe* Egmont című szomorújátéka kísérőzenéjének megírásához. Rövid idő alatt elkészítette a nyitányból és kilenc tételből álló művet, amelyet 1810 májusában már be is mutattak. A *Goethe* által megírt mű egy XVI. századi németalföldi gróf, Lamoral Egmont heroikus küzdelmét, történetét dolgozta fel, aki szembeszállt a népét elnyomó II. Fülöp spanyol királlyal, amiért az életével fizetett.

A zeneműből a nyitány bizonyult a legmaradandóbbnak, amelyen a szabadságra való törekvés eszméje és ennek ereje magával ragadó módon érvényesül, és a színpadon szereplő hősöket a zeneszerző a zenekar szimfonikus eszközeivel jellemzi.

A győri előadás érdekessége, hogy Kobajasi Kenicsiro első győri koncertjén, 1975. október 13-án is szerepelt ez a mű, amelyről Hegedüs András újságíró a koncert után így írt: „A nyitány első hangjától az utolsóig egyenletesen fejlődő, feszült drámai légkörben szól, és szinte plasztikusan élénk tárta azt a történelmi eseményt, azt az alakot, amelyet ez a beethoveni zene olyan nagyszerűen szimbolizál...”

Kodály Zoltán: Galántai táncok

A népzene gyűjtése, lejegyzése, az anyag katalogizálása, elemzése, publikálása, oktatása, pedagógiai célú munkákban való felhasználása Kodály Zoltán (1882–1967) munkásságának gerince, amellyel elévülhetetlen érdemeket szerzett. A népzenei anyaggal való kapcsolata zeneszerzői termésében is megmutatkozik, számos népdalfeldolgozásán kívül a népzenei dallamok szimfonikus zenekari kompozícióiban is helyet kapnak. A Galántai táncok azonban több, mint népi táncdallamok egymás utáni sora: a szerző személyes élményeiből táplálko-

zik, az ifjúságának színhelyéről származó dallamkincset feldolgozó mű. Kutatásai során Kodály, akinek gyermekként volt alkalma hallani Mihók zenekarát, bizonyítékokat nyert arra nézve, hogy a galántai cigányzenészek hírneve messze túlnőtt a városka határain. Negyvenegynéhány évvel később érett zeneszerzőként idézi vissza a dallamokat, amelyek nagy része XIX. századi meghatározó hagyományba illeszkedő toborzó zene, verbunkos.

A mű először 1933. október 23-án hangzott el a Budapesti Filharmóniai Társaság megalapításának nyolcvanadik évfordulóján.

Ludwig van Beethoven: III. (Esz-dúr) „Eroica” szimfónia, op. 55

(I. Allegro con brio; II. Marcia funebre. Adagio assai; III. Scherzo. Allegro vivace; IV. Finale. Allegro molto)

1803-ban, mintegy fél év alatt készült el Beethoven a III. szimfónia megírásával, bemutatójára viszont csak később került sor, 1805-ben. Beethoven a szimfónia megírására Napóleon személyisége sarkalta, akit maga is sokra tartott mint a szabadság eszméjének megtestesítőjét. Eredetileg a művet Bonapartéről nevezte el, megrajzolva egy kiemelkedő egyéniség jellemét, viszont miután Napóleon császár lett, keserűségében átírta a címet. Az 1806-ban megjelent első kiadás címe már így szólt: „Hősi szimfónia... egy

nagy ember emlékének megünneplésére...”. Napóleon 1821-ben bekövetkezett halálakor Beethoven a következőket mondta: „Tizenhét esztendővel ezelőtt megírtam már a zenét, amely erre a szomorú eseményre illik!”.

Beethoven szimfóniáinak sorában ezzel a művel megjelenik a költői tartalmú zenemű, a hősiesség, a hősi magatartás dicsőítő éneke. Az Eroica lesz az a mű, amellyel a zeneszerző új útra tér, amellyel a zene történelmének egy új fejezete kezdődik.

Ludwig van Beethoven: Egmont Overture, Op. 84

In 1809 Beethoven was commissioned by the director of the Viennese Imperial Theater to compose incidental music for *Johann Wolfgang Goethe's* tragedy entitled *Egmont*. Goethe's drama tells the story of the heroic struggle of a 16th century German count by the name of Lamoral Egmont who had stood up against the tyrannical king Philip the second and ultimately died for that cause. Out of the

complete work it was the overture that has become a frequently played piece of music in which the composer best expresses his longing for freedom through his beloved hero.

It is notable that the concert's conductor, Mr. Ken-Ichiro, has conducted this very piece at his first ever appearance in Győr all the way back in 1975.

Zoltán Kodály: Dances of Galánta

The collection, taking down, cataloguing, analysing, releasing, teaching, using in pedagogical pieces of music was the core of Zoltán Kodály's activity, with which he achieved an everlasting recognition and added an essential part to Hungarian musicology. His close relationship with Hungarian folk music can easily be traced in his oeuvre, not only in his folk song adaptations but also in his symphonic compositions. He was deeply attached to the village of Galánta in the northern part of Hungary at the time as he had spent seven years of his childhood there. Thus Galánta Dances are far more than purely a series of folksongs. It reaches back to childhood memories, times when he could listen to Mihók and his orchestra in person. Therefore he chose to base his work on some early 19th century gypsy melodies. During his researches in the region he found many proofs of the Galánta Gypsy musicians' influence reaching far beyond the town itself. Forty-some years later he recites the tunes, a great part of which is

recruiting songs and verbunkos, characterizing so well the 19th century traditions.

Kodály's piece had its debut performance at the 80th anniversary of the Budapest Philharmonic Society on October 23, 1933.

Ludwig van Beethoven: Symphony No. 3. "Eroica" op. 55

(I. Allegro con brio; II. Marcia funebre. Adagio assai; III. Scherzo. Allegro vivace; IV. Finale. Allegro molto)

It took about half a year for Beethoven to complete his third symphony in 1803 but its maiden performance had to wait until 1805. The work had been inspired by none other than his highly esteemed Napoleon Bonaparte whom the great composer thought of as the embodiment of universal freedom. As a matter of fact the symphony itself was originally entitled "Napoleon" and only after his hero had been crowned as emperor did Beethoven scrap the title as an exasperated gesture of disappointment. However, the 1806 edition of the score had this subtitle: "Heroic symphony to celebrate the memory of a great man." When the once idolized conqueror finally died in his exile this is what Beethoven had to say: "I had already composed the music 17 years ago suitable for a sad event like this."

It is the third symphony when Beethoven introduces great poetry to his music in his attempt to glorify heroic behaviour. In this sense the Eroica is a ground-breaking piece of music of historical importance.

Győri Filharmonikus Zenekar

A Győri Filharmonikus Zenekar jogelődjét, a győri Ének- és Zeneegyletet 1862-ben a világhírű győri születésű karmester, Richter János édesapja, Richter Antal alapította. Városi zenekarrá 1894-ben vált az együttes. 1968 mérföldkő a zenekar életében, ebben az esztendőben alakult át az eddig félhivatásos művészeti intézmény professzionális koncertzenekarrá. Jelentős szerepet tölt be a város és a régió zenei és kulturális életében. Hazai és nemzetközi koncertsikerek mellett az elmúlt néhány évben több mint 15 lemezfelvétel is jelzi a Győri Filharmonikus Zenekar rangját. Felléptek Európa szinte valamennyi országában, valamint Marokkóban, Kínában, Dél-Koreában és Tajvanon.

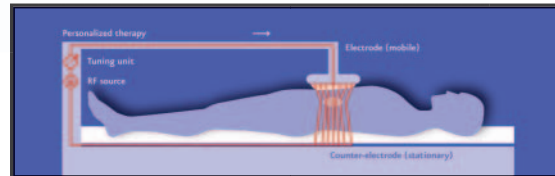
Az évtizedek során híres magyar és külföldi dirigensek álltak a zenekar élén. Angelo Epfrikian, Lamberto Gardelli, Arvid Jansons, Kobajasi Kenicsiro, Ludovit Rajter, Jurij Szimonov, Carlo Zecchi, Gilbert Varga.

A szólisták hosszú sorában olvasható Alexandru Agache, Baráti Kristóf, Bogányi Gergely, Boldoczki Gábor, Jörg Demus, Fischer Annie, Gertler Endre, Ida Haendel, Jandó Jenő, Kocsis Zoltán, Michael Martin Kofler, Lukács Gyöngyi, Aga Mikolai, Jevgenyij Nyesztyerenko, Pauk György, Perényi Miklós, Ránki Dezső, Ruha István, Szabadi Vilmos, Várdai István, Wiedemann Bernadett.

A Győri Filharmonikus Zenekar gazdag repertoárján nemcsak klasszikus művek, hanem kortárs magyar szerzők kompozíciói is szerepelnek, beleértve

Small, but a World Player

Hungarian innovation for cancer treatment in 35 countries

The strongest alliance in the world
German medicine, Hungarian innovation, and Japanese production

Oncotherm GmbH
Belgische Allee 9
53842 Troisdorf, Germany
TEL: +49 (2241) 319920
FAX: +49 (2241) 3199211
<http://www.oncotherm.com>

Oncotherm KFT
Ibolya u. 2
2071 Páty, Hungary
TEL: +36 (23) 555 510
FAX: +36 (23) 555 515

Tateyama Machine LTD.
30 Shimonoban, Toyama city
930-1305 Japan
TEL: +81-76-483-4123
FAX: +81-76-483-4150
<http://www.tateyama.jp/ma/>

számos világpremiert. A zenekar 2009 tavaszán a legendás olasz filmzeneszerző-karmesterrel, az Oscar-díjas Ennio Morriconéval nagysikerű távol-keleti és európai turnén vett részt. A Győri Filharmonikus Zenekar igazgatója 2008. július óta **Fűke Géza**, művészeti vezetője **Berkes Kálmán**, Liszt-díjas klarinétművész, karmester.

A Győri Filharmonikus Zenekar és Kobajasi Kenicsiro

A zenekar és a karmester kapcsolata hosszú időre nyúlik vissza. Első közös koncertjük 1975. október 13-án volt, egy évvel a Magyar Televízió I. Nemzetközi Karmesterversenyének megnyerése után, majd 1978. október 1-jén, a Zene Világnapján koncerteztek újból együtt.

2011. október 29-én a Győri Filharmonikus Zenekar *Verdi* Requiem című művét mutatta be számos közismert operaénekes közreműködésével a győri Richter Teremben a világhírű karnaggyal, majd ezt követően három nappal a Művészetek Palotájának közönsége élvezhette a nagyszerű előadást. A hangverseny aktualitását – azon túl, hogy a zenekar a halotti misét Mindenszentek napján játszotta – az adta, hogy mind a zenekar, mind a fellépő művészek *Verdi* gyászzenéjével kívánták kifejezni együttérzésüket a japán földrengés és szökőár áldozatainak. A hangversenyen a közreműködők ingyen vállalták a fellépést, és az est teljes bevételét a tragédia károsultjainak ajánlották fel.

A Magyar Televízió I. Nemzetközi Karmesterversenyének győztesével baráti kapcsolatot ápol Berkes Kálmán, a zenekar művészeti vezetője.

Philharmonic Orchestra of Győr

The Song and Music Association of Győr – predecessor of the Philharmonic Orchestra of Győr – was founded by Antal Richter, father of the world famous conductor, János Richter. The year 1968 is a milestone in the career of the orchestra – that is when the semi-professional art institution was transformed into a professional concert orchestra.

The Philharmonic Orchestra of Győr has produced more than 15 CD's in the past few years in addition to numerous concerts in Hungary and abroad.

The Orchestra has been conducted by famous Hungarian and international maestros over the past decades including Angelo Epfrikian, Lamberto Gardelli, Zsolt Hamar, Domonkos Héja, Arvid Jansons, András Keller, Ken-Ichiro Kobayashi, Balázs Kocsár, Zoltán Kocsis, János Kovács, Bobby McFerrin, Ádám Medveczky, Ennio Morricone, Ludovít Rajter, Yuri Simonov, Karl Sollak, Gilbert Varga, Carlo Zecchi.

In addition to keeping the standard classical pieces on its repertoire, the Orchestra has been active in performing works of contemporary Hungarian composers, including several world premieres.

The Director of the Győr Philharmonic Orchestra has been **Mr. Géza Fűke**

since July 2008, the Art Director **Mr. Kálmán Berkes**, Liszt Award holder clarinet player and conductor

Ken-Ichiro Kobayashi and the Győr Philharmonic Orchestra

As referred to above already the relationship between Ken-Ichiro Kobayashi and the Győr Philharmonic Orchestra dates back to the mid 1970s. The orchestra has first performed under Ken-Ichiro's baton on October 13, 1975 after his winning of the Hungarian Radio's Conducting Competition. That was followed by another joint appearance on the International Day of Music nearly 3 years later on October 1, 1978.

On October 29, 2011 the orchestra and the maestro collaborated yet again when *Verdi's Requiem* was performed both in Győr and at the Palace of Arts in Budapest featuring a number of highly acclaimed singers, as well. The timing of those concerts were especially relevant. Apart from the fact that one of them was held on All Hallow's Day it was also the musicians' way to commemorate the victims of the earthquake and the tsunami Japan had had to endure at the time. All the participants offered their proceeds to the surviving relatives of those deceased in the tragedy.

Incidentally, Kálmán Berkes, the Artistic Director of the Győr Philharmonic Orchestra has been maintaining a good friendly relationship with maestro Kobayashi for a great number of years.

2014. április 3., 19.00 Zeneakadémia, Nagyterem

Rossini: A sevillai borbély – nyitány

Kodály: Galántai táncok

Berlioz: Fantasztikus szimfónia

MÁV Szimfonikus Zenekar

Gioacchino Rossini: A sevillai borbély – nyitány

Rossini (1792–1868) hosszú élete átíveli szinte az egész romantikus kort: születése évében Beethoven még fiatal ember, halála pedig a már pályája csúcán tündöklő Verdit ihleti híres Requiemje megírására. Jelentősége az opera történetében óriási: az énekhang kihasználásában, a zene drámaiságában, jellemábrázolásban az olasz operaszerzők egész utána következő nemzedékének utat mutatott. Művei kiapadhatatlan ötletgazdagságról, dallaminvencióról vallanak – annál meglepőbb, hogy élete derekán egyszerűen csak

abbahagyta a komponálást és attól kezdve szinte kizárólag társasági emberként élte életét. Mindössze néhány egyházzenei művet írt.

Nagyszámú operája közül ma már csak néhányat játszanak a világ operaházai, legnépszerűbb közöttük A sevillai borbély. Az operát 1816-ban mutatták be Rómában. A cselekmény alapja a híres francia vígjátékíró, Beaumarchais azonos című komédiája, a kacagtató történet tehát adva volt és a néhány, a kor operáiból jól ismert típus mellé Rossininak sikerült egy igazi telitalálatot elérnie a minden lében kanál, mindenképpen okosabb és gyorsabb észjárású borbély figurájával.

Rossini minden operájához írt zenei előjátékokat. Ezek a nyitányok többnyire az előadás hangulatát alapozzák meg, sem az opera tartalmával, sem annak zenéjével nincs tematikus kapcsolatuk. A sevillai borbély nyitányát habozás nélkül áttemelte egyik korábbi, jelentéktelen operájából. Színpompás, jókedvű szimfonikus mű, fülbemászó dallamokkal és ragyogó színekkel hangszerelve. Szembetűnő sajátossága az úgynevezett. Rossini-crescendo: hosszú, nagy fokozás, amely úgy jön létre, hogy fokozatosan egyre több hangszer csatlakozik hozzá.

Kodály Zoltán: Galántai táncok

A népzene gyűjtése, lejegyzése, az anyag katalogizálása, elemzése, publikálása, oktatása, pedagógiai célú munkákban való felhasználása Kodály Zoltán (1882–1967) munkásságának gerince, amellyel elévülhetetlen érdemeket szerzett. A népzenei anyaggal való kapcsolata zeneszerzői természetében is megmutatkozik, számos népdalfeldolgozásán kívül a népzenei dallamok szimfonikus zenekari kompozícióiban is helyet kapnak. A Galántai táncok azonban több, mint népi táncdallamok egymás utáni sora: a szerző személyes élményeiből táplálkozik, ifjúságának színhelyéről származó dallamkincset feldolgozó mű. Kutatásai során Kodály, akinek gyermekként volt alkalma hallani Mihók zenekarát, bizonyítékokat nyert arra nézve, hogy a galántai cigányzenészek hírneve messze túlnőtt a városka határain. Negyven-egynéhány évvel

később érett zeneszerzőként idézi vissza a dallamokat, amelyek nagy része XIX. századi meghatározó hagyományba illeszkedő toborzó zene, verbunkos.

A mű először 1933. október 23-án hangzott el a Budapesti Filharmóniai Társaság megalapításának nyolcvanadik évfordulóján.

Hector Berlioz:

Fantasztikus szimfónia, op. 14 (Epizódok egy művész életéből)

(I. Álmod, szenvedélyek. Largo – Allegro agitato e appassionato assai. II. Bál. Valse. Allegro non troppo. III. Jelenet a mezőn. Adagio. IV. Menet a vesztőhelyre. Allegretto non troppo. V. Boszorkányszombat. Larghetto – Allegro)

Hatvanhat évig élt Berlioz (1803–1869), az utókor emlékezetében mégis úgy él mint forradalmi hevülettől és szenvedélyes érzelmektől fűtött, lobogó hajú fiatalember, akivel Liszt Ferenc életrajzában találkozunk először: Chopinnel együtt tagja annak a párizsi társaságnak, amelyben Liszt első, életre szóló élményeit, tapasztalatait szerezte. Huszonhét éves, amikor – néhány kevésbé jelentős kísérlet után – 1830-ban megalkotja élete főművét, a Fantasztikus szimfóniát. Valószínűleg maga sem tudja még, hogy e művel kitörőhatalmúul beírta nevét a zenetörténetbe – alig három évvel Beethoven halála után! *Sok új stílusjegyek, kompozíciós módszerek és hangszeralkalmazásnak kiindulópontja ez a mű. Az első*

programszimfónia, minden szimfonikus költemény őse. Az első eset, hogy egy ötételes, valóban monumentális szimfóniát egyetlen zenei gondolat (az “idéé fixe”) foglal egységbe. Ebben a műben születik meg a romantika zenekari nyelvezete. Liszt, Wagner, a kelet-európai nemzeti iskolák, sőt, a korszak valamennyi operakomponistája ehhez az előképhez nyúlt később vissza – írja róla Várnai Péter zenetörténész.

A forradalmian új és jellegzetesen romantikus jelenség az, hogy a zeneszerző saját életének, saját szertelen, zaklatott lelkivilágának eseményeit közvetlenül beszéli el művében, úgy, hogy annak szavakban is megfogalmazott, irodalmi programja van. A közvetlen indíték is irodalommal kapcsolatos: egy lángoló, szenvedélyes, de minden realitást nélkülöző szerelem a Párizsban fellépő angol Shakespeare-társulat Ophéliája iránt, amely természetesen keserű csalódással ért véget. Ezt az érzelmet és a csalódást írja le, „írja ki magából”. „Epizódok egy művész életéből” – ezt a címet adta ő maga a műnek, csak alcím, vagy műfaji meghatározás volt eredetileg a „Fantasztikus szimfónia”.

Gioacchino Rossini: The Barber of Seville – Overture

The long life of Rossini (1792–1868) spanned almost the entire period of Romanticism. When he was born, Beethoven was still a young man, whereas his death inspired Verdi, who was already at the peak of his career, to write the fa-

mous Requiem. His significance was enormous in the history of operas: he paved the road for later generations of Italian opera composers in the use of human voice, the dramaticism of music, and the portrayal of characters. His compositions attest his unfailing creativity and musical inventiveness. This is why it is surprising why he gave up composition at the middle of his life, and lived since then the life of a man about town, composing only some pieces of sacred music.

Of his great number of operas, only few are performed nowadays in opera houses around the world, of which the most popular is the Barber of Seville. This opera premiered in Rome in 1816. Its story was based on a comedy with an identical title by the renowned French comedy playwright, Beaumarchais. The comic story was then available, and Rossini managed to create a great hit by the figure of his intermeddling barber who was the smartest of all.

Rossini composed overtures to all of his operas. These overtures are meant only to set up the atmosphere for the performance, and thus have no connection to the content and music of the opera. The overture of the Barber of Seville was taken without hesitation from an earlier and rather insignificant opera of him. It is a colorful, joyful symphonic piece with catchy melodies and splendid orchestration. Its notable feature is the long and dramatic, so-called Rossini crescendo, which is created by the gradually increasing number of instruments joining to play.

Zoltán Kodály: Dances of Galánta

The collection, taking down, cataloguing, analysing, releasing, teaching, using in pedagogical pieces of music was the core of Zoltán Kodály's activity, with which he achieved an everlasting recognition and added an essential part to Hungarian musicology. His close relationship with Hungarian folk music can easily be traced in his oeuvre, not only in his folk song adaptations but also in his symphonic compositions. He was deeply attached to the village of Galánta in the northern part of Hungary at the time as he had spent seven years of his childhood there. Thus Galánta Dances

are far more than purely a series of folk-songs. It reaches back to childhood memories, times when he could listen to Mihók and his orchestra in person. Therefore he chose to base his work on some early 19th century gypsy melodies. During his researches in the region he found many proofs of the Galánta Gypsy musicians' influence reaching far beyond the town itself. Forty-some years later he recites the tunes, a great part of which is recruiting songs and verbunkos, characterizing so well the 19th century traditions.

Kodály's piece had its debut performance at the 80th anniversary of the Budapest Philharmonic Society on October 23, 1933.

Hector Berlioz: Symphonie Fantastique, Op. 14 (An Episode in the Life of an Artist, in Five Parts)

(1. "Rêveries – Passions" [Reveries – Passions]. 2. "Un bal" [A Ball]. 3. "Scène aux champs" [Scene in the Fields]. 4. "Marche au supplice" [March to the Scaffold]. 5. "Songe d'une nuit de sabbat" [Dreams of a Witches' Sabbath].)

Although Berlioz (1803–1869) lived for sixty-six years, he is kept in the memory of the following generations as a young man with flying hair, fueled with revolutionary fever and passionate emotions, who we meet first in the autobiography of Ferenc Liszt. Together with Chopin, he is a member of the Parisian company, where Liszt had his first and lifelong experiences. He is twenty-seven when – after a few less significant trials – he composes his principal work in his life, the *Symphonie Fantastique*. Even he did not know that with this work his name would irreversibly take its place in the history of music, hardly after three years of Beethoven's death. "This work is the source of many new stylistic features, composition methods, and uses of instruments. It is the first program symphony, the predecessor of all symphonic poems. This is the first time that a single musical idea (the 'idée fixe') unites a truly monumental symphony in five movements. The orchestral language of Romanticism is born out of this composition. ...Liszt, Wagner, the East-European national

schools, and even the opera composers of the time reached back to this musical prototype” – wrote Péter Várnai, a music historian.

The revolutionarily new and typically romantic phenomenon in this composition is that the composer directly tells the events of his own turbulent life and tormented spirit in a way that also has its literary program written in words. The direct reason behind this also is connected to literature: a passionate, but unrealistic love for Ophelia, an actress in the English Shakespeare Group touring in Paris, which, of course, ends with a bitter disappointment. It is this feeling and disappointment that are written into music. “An Episode in the Life of an Artist” – he gave this title of his work, which originally bore the term ‘Fantastic Symphony’ only as a subtitle or indication of genre.

Kobajasi Kenicsiro és a MÁV Zenekar

Emlékezetes esemény volt a MÁV Szimfonikusok életében 2006. február 18-a. Hosszabb kihagyás után ekkor állt újra a zenekar karmesteri pulpitusára Kobajasi Kenicsiro. Legutóbb 12 évvel ezelőtt vezényelte a MÁV Szimfonikusokat, ennek ellenére úgy jelent meg az első próbán, és a muzsikuskok is úgy fogadták, mint aki otthon van ennél a zenekarnál. A különlegesen szívélyes kapcsolat alapja az, hogy 1974-ben a MÁV Szimfonikusok volt a világon az első zenekar, amelyet Kobajasi a hazáján kívül vezényelt. A

Magyar Televízió Első Nemzetközi Karmesterversenyének első fordulója során történt ez a találkozás. Mint közismert, Kobajasi megnyerte ezt a versenyt, ezzel indult el nemzetközi karrierje. Sikere azóta is töretlen, a legnevesebb zenekarokat vezényli Németországban, Ausztriában, Hollandiában, Angliában és számos más országban, szinte mindenütt a világon. 1987-től kezdve a Magyar Állami Hangversenyzenekar vezető karmestere, 1992 óta ugyanennél az együttesnél – mai neve: Nemzeti Filharmonikus Zenekar – örökös tiszteletbeli elnök-karnagy. 1994-ben megkapta a Magyar Köztársaság egyik legmagasabb kitüntetését, a Magyar Köztársasági Érdemrend középkeresztjét a csillaggal. Jelenleg a Japán Filharmonikusok vezető karmestere. A hosszú szünet előtt csaknem minden évben volt hangversenye a MÁV Zenekarral. Idősebb zenekari tagok úgy emlékeznek ezekre a hangversenyekre, mint minden egyes évad kiemelkedő eseményére. Az a tűz, amely Kobajasi szeméből és mozdulataiból áradt, a művekkel való tökéletes azonosulás és mindemellett a határtalan szerénység, és a zene iránti alázat tett ünneppé minden hangversenyt. A MÁV Zenekar ült a Margitszigeti Szabadtéri Színpad zenekari árkában is, amikor ő vezényelte Puccini Pillangókisasszony című operáját. A muzsikuskok külön szeretettel figyelték Kobajasi kisfiát, aki Cso-cso-szán gyermekét alakította, és tanúi voltak annak is, amikor a következő évi felújításkor már „kinőtte” a szerepet. 2006 óta minden második évben koncerteztek vele, az utóbbi években

pedig japán ifjúsági kórusok európai turnéi során a budapesti koncerteken való közreműködésre mindig a MÁV Szimfonikusokat kéri fel. A MÁV Szimfonikus Zenekar legbecesebb kincsei között őrzi Kobajasi Kenicsiro barátságát. Koncertjének műsorán a szimfonikus irodalom három rendkívül népszerű műve szerepel. Különböző országokból származó szerzők különböző stílusú művei – mindegyik nehéz, de hálás feladat zenekar és karmester számára. Szép gesztus részéről, hogy ezen az estén megszólaltatja Kodály Zoltán egyik legszebb művét is.

Ken-Ichiro Kobayashi and the MÁV Symphony

The day of February 18, 2006 was a memorable day in the life of the MÁV Symphony. After a long recess, Ken-Ichiro Kobayashi stepped on the conductor’s podium of the orchestra once again. He conducted the MÁV Symphony twelve years earlier, and yet he showed up at the first rehearsal and was received by the musicians as someone who is at home. The particularly cordial relationship stems from a historical event: in 1974, the MÁV Symphony was the first orchestra of the world that he conducted outside Japan. This historical encounter took place during the semi-final of the First International Conductors’ Competition organized by Hungarian Television. As is well known, Kobayashi won this competition, which was the very first step in his long lasting international career.

His success has been unbroken since then. He has conducted the most famous orchestras in Germany, Austria, the Netherlands, England, and all over the world. Since 1987, he has been the primary conductor of the Hungarian State Orchestra – now National Philharmonic

Orchestra – which elected him as the honorary president-conductor in 1992. In 1994 he was awarded one of the most prestigious honors of the Republic of Hungary. Currently, he is the primary conductor of the Japan Philharmonic Orchestra.

Before the long rest, he performed with the orchestra almost every year. Senior members of the orchestra recall these concerts as the most outstanding events of every season. The inner fire radiating from the eyes and movements of Kobayashi, his perfect identification with the compositions, and after all his unbounded modesty and humble manner in dealing with music made all concerts a festive occasion. When he conducted Puccini's *Madama Butterfly*, it was the MÁV Symphony sitting in the orchestra pit of the Open-Air Stage of Margaret Island. The musicians watched his little son with affection playing the son of Cho-Cho-San, and also witnessed when, in the next season, he outgrew his role.

The orchestra has given a concert with him every second year since 2006. In addition, he always requests the MÁV Symphony to participate in the concerts of Japanese youth choirs touring in Europe every time while in Budapest. The friendship of Ken-Ichiro Kobayashi is held by the orchestra as one of their most precious gifts.

Főszerkesztő: Morita Tsuneo

Szöveg: Nemzeti Filharmonikus Zenekar, MR Szimfonikusok, Zeneakadémia, Győri Filharmonikus Zenekar, MÁV Szimfonikus Zenekar, ellenőrizte: Mikes Éva
Fényképek: MTI/Beliczay László (25., 34. old.), MTI/Bruzák Noémi (28. old.), MTI/Czeglédi Zsolt (16., 36. old.), MTI/Cser István (4. old.), Felvégi Andrea (12. old.), Kármán Tamás (1., 15., 27. old.), MTI/Keleti Éva (21. old.), MTI/Lajos György (14. old.), MTI/Molnár Edit (2. old.), MTI/Naszályi Kornélia (18. old.), Nemzeti Filharmonikus Zenekar jóvoltából (5., 6. old.), Zeneakadémia/Schiller Kata (23. old.)

Kiadja a Magyarországi Japánok Egyesülete, felelős: Morita Tsuneo

Borító- és reklámtervezés: Inner Design Bt., Budapest, nyomdai előkészítés: Kármán Stúdió, Budapest, nyomtatás: OOK Press Kft., Veszprém
Dokumentáció és kapcsolatfelvétel: Schnitzler-Németh Éva, Tateyama R&D Europa Kft.

ISBN 978-963-08-8624-6

a 2000-es évek

Kobayashi lányával, Ayanoval – 2002

A Budapesti Filharmoniai
Társaság Zenekarának főpróbáján
– 2006 (MTI/Beliczay László)

2004. október 4. MTA Díszterem
A 30. évi jubileumi koncert felvételei

Fotók: Kármán Tamás

Japán és a Visegrádi Csoport (V4) közötti Barátság éve – 2014

V4 友 Japan

Exchange Year 2014

Kiemelt támogatók

Japán Nagykövetség

Magyarországi Japán Gazdasági Kamara (Magyarországi Japán Vállalkozók Egyesülete)

Művészetek Palotája (MÜPA)

Médiaszolgáltatás-támogató és Vagyonkezelő Alap (MTVA)

Támogatók

Oncotherm GmbH/Kft.

Tateyama Machine Ltd.

Tateyama R&D Europe Kft.

Liszt Ferenc Zongoraszalon Kft.